

การวางระบบบัญชีและจัดทำบัญชีให้กับร้านอาหาร DG
(Setting up an accounting system and preparing accounts for DG Restaurant)

ชื่อผู้จัดทำ
นางสาวอรรณ มะโนศรี
นางสาวน้ำฝน แก้วสระแสน

รายงานผลการดำเนินงานรายวิชาโครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี
ปีการศึกษา 2568
วิทยาลัยการอาชีพสังขะ

การวางระบบบัญชีและจัดทำบัญชีให้กับร้านอาหาร DG
(Setting up an accounting system and preparing accounts for DG Restaurant)

ชื่อผู้จัดทำ

นางสาวอรรณณ มะโนศรี

นางสาวน้ำฝน แก้วสระแสน

รายงานผลการดำเนินงานรายวิชาโครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี

ปีการศึกษา 2568

วิทยาลัยการอาชีพสังขะ

ชื่อเรื่อง	:	การวางระบบบัญชีและจัดทำบัญชีให้ร้านอาหาร DG
ผู้จัดทำ	:	นางสาวอรรณพ มະโนศรี
	:	นางสาวน้ำฝน แก้วสระแสน
สาขาวิชา	:	การบัญชี
ที่ปรึกษา	:	นางดวงใจ ขาวงาม
ปีการศึกษา	:	2568

บทคัดย่อ

โครงการเรื่อง การวางระบบบัญชีและจัดทำบัญชีให้ร้านอาหาร DG มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำความรู้จากรายวิชาต่างๆ และทักษะวิชาชีพมาประยุกต์ใช้ในการทำโครงการและบริการสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจจากแหล่งเรียนรู้ที่เลือกศึกษา และแหล่งเรียนรู้ภายนอกอื่นๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงาน พบว่า การวางระบบบัญชีและจัดทำบัญชีให้ร้านอาหาร DG ของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด มีรายได้จากการขายสำหรับเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 มียอดขายเท่ากับ 480,920 บาท ค่าใช้จ่ายจากการขายสำหรับเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 มียอดค่าใช้จ่าย เท่ากับ 224,420 บาท สินทรัพย์รวมสำหรับเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 มียอดสินทรัพย์สุทธิเท่ากับ 350,385 บาท หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 มียอดหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 350,385 บาท

สรุปผลตอบแทนจากการวิเคราะห์รายได้และค่าใช้จ่ายในการขายอาหารตามสั่ง พบว่ามีผลตอบแทนจากการวิเคราะห์รายได้และค่าใช้จ่ายในกิจการร้านอาหาร DG มีกำไรสุทธิเท่ากับ 250,385 บาท ให้ผลตอบแทนร้อยละ 71.45 และผลวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการบริการจัดทำบัญชีร้านอาหาร DG ทุกหัวข้ออยู่ในระดับดีเยี่ยม และมีระดับความพึงพอใจอยู่ที่ 5.0 ทุกหัวข้อ

คำนำ

โครงการเรื่อง “การวางระบบบัญชีและจัดทำบัญชีให้ร้านอาหาร DG” จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาโครงการด้านบัญชีระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาการบัญชี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถานประกอบการมีระบบการจัดเก็บข้อมูลทางการเงินที่เป็นมาตรฐานถูกต้อง และตรวจสอบได้ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารจัดการธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืนเนื้อหาภายในประกอบด้วยขั้นตอนการวางผังบัญชี การออกแบบเอกสารประกอบการลงบัญชี รวมถึงกระบวนการบันทึกรายการรายรับ-รายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน วางแผนภาษี และตัดสินใจทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การวางระบบบัญชีฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของร้าน DG และช่วยให้การบริหารจัดการภายในมีความคล่องตัวและมั่นคงสืบไป

โครงการฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยด้วยความกรุณาและคำแนะนำจากครูผู้สอนที่ให้คำปรึกษาตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าโครงการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจขนาดย่อมและการประยุกต์ใช้ความรู้ทางบัญชี หากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำขอน้อมรับไว้เพื่อปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

นางสาวอรรณ มะโนศรี

นางสาวน้ำฝน แก้วสระแสน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ขอบเขตของโครงการ	2
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
1.5 วิธีการดำเนินโครงการ	2
1.6 งบประมาณและค่าใช้จ่าย	3
1.7 สถานที่ดำเนินงาน	3
1.8 นิยามศัพท์เฉพาะ	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ ร้านอาหาร DG	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชี	7
2.3 การจัดทำระบบบัญชี	8
2.4 การเปิดสมุดบัญชีรายวันทั่วไป	14
2.5 การผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไปการผ่านบัญชี	16
2.6 การจัดทำบทดลองก่อนปิดบัญชีงบทดลอง	17
2.7 การบันทึกปรับปรุงและปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป	19
2.8 การปิดบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป การปิดบัญชี	20
2.9 การจัดทำกระดาษ 8 ช่อง	21
2.10 การจัดทำงบกำไรขาดทุน	22
2.11 การจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน	26
2.12 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน	27
2.13 การประเมินความพึงพอใจ	29
2.14 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	30
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน	
3.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	35
3.2 การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	36
3.3 การศึกษาความพึงพอใจของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด	45

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	
4.1 บันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปและปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป	47
4.2 ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไปและปิดบัญชีแยกประเภททั่วไป	58
4.3 งบทดลอง	65
4.4 กระดาษทำการ 8 ช่อง	66
4.5 งบกำไรขาดทุน	67
4.6 งบแสดงฐานะทางการเงิน	68
4.7 วิเคราะห์งบแสดงฐานะทางการเงิน	69
บทที่ 5 อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
5.1 วัตถุประสงค์ของการทำโครงการ	70
5.2 สรุปผลการทำโครงการ	71
5.3 อภิปรายผลการดำเนินงาน	72
5.4 ปัญหาและอุปสรรคในการทำโครงการ	73
5.5 ข้อเสนอแนะในการทำโครงการครั้งต่อไป	73
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก ก.	
- แบบเสนอขออนุมัติโครงการ	
ภาคผนวก ข.	
- แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการบริการจัดทำบัญชีการวางระบบบัญชีและจัดทำบัญชีให้ร้านอาหาร DG	
ภาคผนวก ค.	
- ภาพการดำเนินโครงการ	
ภาคผนวก ง.	
- ประวัติผู้จัดทำ	
ภาคผนวก จ.	
- รูปอัฟโฟลด์ไฟล์โครงการในเว็บไซต์วิทยาลัยการอาชีพสังขะ	

สารบัญตาราง

เรื่อง	หน้า
ตารางที่ 1.1 ตารางวิธีการดำเนินงาน	2
ตารางที่ 2.1 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี	10
ตารางที่ 2.2 รูปแบบสมุดรายวันทั่วไป	15
ตารางที่ 2.3 การจัดหมวดบัญชี	16
ตารางที่ 2.4 รูปแบบบัญชีแยกประเภททั่วไป	17
ตารางที่ 2.5 รูปแบบงบทดลอง	18
ตารางที่ 2.6 รูปแบบของกระดาษทำการ	21
ตารางที่ 2.7 รูปแบบของงบกำไรขาดทุน (แบบบัญชี)	24
ตารางที่ 2.8 การรับรู้รายได้ (ต่อ)	33
ตารางที่ 2.9 การรับรู้รายได้	34
ตารางที่ 3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายของเดือนพฤศจิกายน – เดือนธันวาคม 2568	44
ตารางที่ 4.1 สมุดรายวันทั่วไป	57
ตารางที่ 4.2 บัญชีแยกประเภท	64
ตารางที่ 4.3 งบทดลอง	65
ตารางที่ 4.4 กระดาษทำการ 8 ช่อง	66
ตารางที่ 4.5 วิเคราะห์งบแสดงฐานะทางการเงิน	69

สารบัญภาพ

เรื่อง

หน้า

รูปภาพที่ 2.1 การปิดสมุดบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภท

20

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

เนื่องจากในปัจจุบันมีสถานประกอบการ และธุรกิจประเภทต่างๆ เกิดขึ้นอย่างมากมายซึ่งในการประกอบธุรกิจประเภทต่างๆ นั้นต่างก็มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งหวังผลกำไร ดังนั้นผู้ประกอบการของการทำธุรกิจบริการร้านอาหารเป็นสถานที่ชนิดหนึ่งที่มีความนิยมอย่างสูงในอำเภอสังขะ โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนทั่วไป และวัยกลางคนซึ่งในการทำธุรกิจหากไม่มีการจัดทำบัญชีก็จะไม่ทราบถึงที่มาของรายได้และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตลอดจนสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของทุนอันจะมีผลต่อการทำกำไร

เมื่อมีปัญหากิจการจะไม่มีเอกสารหรือหลักฐานที่สามารถตรวจสอบได้แล้วจะทำให้ระบบบัญชีไม่เป็นระเบียบ กิจการทุกกิจการจึงต้องมีการจัดทำบัญชีเพื่อทำให้กิจการทราบผลการดำเนินงานและหลักฐานทางการเงินหากไม่มีการจัดทำบัญชีก็จะเกิดปัญหานี้ขึ้น คือ ไม่สามารถตรวจสอบผลการดำเนินงานทางการเงินบัญชีและเอกสารที่สามารถแสดงเป็นหลักฐานของกิจการได้ว่ามีรายได้ ค่าใช้จ่าย ลูกหนี้ เจ้าหนี้เท่าใดและมีที่มาอย่างไร ผู้จัดทำจึงเลือกร้านอาหาร DG เป็นสถานที่ในการดำเนินงานเนื่องจากผู้จัดทำได้เข้าไปสอบถามทางร้านค้าจึงพบว่าทางร้านนั้นมีการบันทึกบัญชีแบบรายรับ รายจ่าย เป็นเพียงการบันทึกความทรงจำซึ่งไม่มีหลักการบันทึกบัญชีอย่างถูกต้อง ดังนั้นผู้จัดทำจึงต้องนำความรู้ทางด้านการบัญชีที่ได้ศึกษามาเข้าไปช่วยเหลือในการทำบัญชี โดยการนำเอาข้อมูลรายรับ-รายจ่ายในแต่ละวันมาบันทึกบัญชีจากการดำเนินงานดังกล่าวจะทำให้ร้านค้าทราบถึงผลกำไรขาดทุนจากการให้บริการในแต่ละเดือน และทำให้สะดวกต่อการตรวจสอบผลการดำเนินงานทางการเงินบัญชีของกิจการอีกด้วยและเป็นการสร้างประสบการณ์การดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ

ดังนั้น เราจึงต้องการวางระบบบัญชีของร้านอาหาร DG เพื่อทำให้ร้านอาหารมีระบบและระเบียบในการจัดเอกสารบันทึกบัญชีรายการค้ารวมไปถึงการเงินผลการประกอบกิจการกำไรขาดทุนของกิจการในแต่ละเดือนให้นำไปปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้กิจการได้รับผลกำไรมากขึ้นในทุกๆ ปีอาจจะมีการจัดโปรโมชั่นเพื่อเรียกลูกค้าการบริการพิเศษหรืออาจจะทำให้เป็นการให้ของสมนาคุณเพื่อเป็นการบริการลูกค้าให้เกิดความประทับใจกับทางกิจการมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์โครงการ

- 2.1 เพื่อให้นักศึกษาสามารถวางระบบบัญชีสำหรับร้านอาหารได้อย่างถูกต้อง
- 2.2 เพื่อให้นักศึกษาสามารถบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายและต้นทุนอาหารได้ครบถ้วน
- 2.3 เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจการวิเคราะห์กำไรขาดทุนและการประเมินผลทางการเงิน
- 2.4 เพื่อส่งเสริมทักษะการทำงานเชิงปฏิบัติและการคิดเชิงวิเคราะห์

3. ขอบเขตของโครงการ

- 3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวางระบบบัญชีและจัดทำบัญชี
- 3.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย นางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด เจ้าของร้านอาหาร DG
- 3.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา เริ่มตั้งแต่สัปดาห์ 1-15 (6 ตุลาคม 2568 – 16 มกราคม 2569)

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 4.1 นักศึกษาสามารถวางระบบบัญชีร้านอาหาร DG ได้อย่างครบถ้วน
- 4.2 นักศึกษาสามารถจัดทำรายงานการเงิน เช่น งบทดลอง กำไรขาดทุน และงบแสดงฐานะการเงิน
- 4.3 นักศึกษาเกิดทักษะการวิเคราะห์ธุรกิจ การวางแผนการเงิน และการจัดการต้นทุนอาหาร
- 4.4 ร้านอาหาร DG มีระบบบัญชีที่ชัดเจน ใช้ติดตามผลการดำเนินงาน และตัดสินใจธุรกิจได้จริง

5. วิธีดำเนินโครงการ

ลำดับที่	กิจกรรม	ตุลาคม 2568				พฤศจิกายน 2568				ธันวาคม 2568				มกราคม 2569			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
1	ขออนุมัติโครงการ																
2	ติดต่อหาสถานประกอบการที่ ต้องการศึกษา																
3	ออกแบบและสร้าง เครื่องมือ																
4	ทดสอบเก็บข้อมูล																
5	ตรวจสอบแก้ไข																
6	นำเสนอ/รายงาน ผล																

ตารางที่ 1.1 วิธีการดำเนินงาน

6. งบประมาณ

รายรับ

งบประมาณจากสมาชิกในกลุ่ม 2 คน เป็นเงิน 1,500 บาท

รวมรายรับ เป็นเงิน 1,500 บาท

รายจ่าย

ค่าหมึกพิมพ์ เป็นเงิน 300 บาท

ค่าถ่ายเอกสาร เป็นเงิน 300 บาท

ค่าเช่าเล่มโครงการ เป็นเงิน 320 บาท

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นเงิน 580 บาท

รวมรายจ่าย เป็นเงิน 1,500 บาท

7. สถานที่ดำเนินงาน

ร้านอาหาร DG บ้านเลขที่ 125 หมู่ 3 ตำบลสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ 32150

8. นิยามศัพท์เฉพาะ

โครงการวิชาชีพ หมายถึง โครงการหรือการศึกษาในรูปแบบของงานที่นักเรียนหรือนักศึกษาต้องทำขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพในสาขาที่เรียน โดยเน้นการนำความรู้ที่เรียนในห้องเรียนไปใช้ในการปฏิบัติจริง อาจจะเป็นการทำงานหรือการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพนั้นๆ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การออกแบบบริการหรือการดำเนินการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติจริงในสายงานนั้นๆ โดยมีการบูรณาการความรู้และทักษะต่างๆ ที่เรียนมาในช่วงเวลาในการศึกษา

การบัญชี หมายถึง กระบวนการจัดการในส่วนของบริษัทการค้า ได้แก่ การเขียนบันทึกการค้า การจำแนกแยกประเภทหมวดหมู่ทางการค้า การสรุปผลการดำเนินงานบริการ

ด้านการบัญชี หมายถึง บริการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการ การบันทึก และการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินขององค์กรหรือธุรกิจเพื่อให้การดำเนินงานทางการเงินขององค์กรนั้น เป็นไปตามหลักการบัญชีที่ถูกต้องและเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการให้คำแนะนำด้านการบริหารการเงินและภาษี ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ลดความเสี่ยงทางการเงินและทำให้สามารถตัดสินใจทางธุรกิจได้อย่างมีข้อมูลที่ถูกต้อง

งบกำไรขาดทุน หมายถึง รายงานทางการเงินที่แสดงผลการดำเนินงานของธุรกิจในช่วงระยะเวลาหนึ่ง (เช่น รายเดือน รายไตรมาส หรือรายปี) โดยจะระบุถึงรายได้ที่ธุรกิจได้รับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น และผลลัพธ์สุดท้ายว่ามีกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในช่วงเวลานั้น

งบแสดงฐานะทางการเงิน หมายถึง เป็นรายงานทางการเงินที่แสดงฐานะทางการเงินกิจการ ณ วันใดวันหนึ่งเกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น

งบทดลอง หมายถึง งบที่จัดทำขึ้นด้วยยอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอยู่ด้านเดบิตหรือเครดิตก็ตามคำนวณหายอดคงเหลือทั้งสองด้าน เพื่อพิสูจน์ความถูกต้องในการบันทึกบัญชีตามระบบบัญชีในวันใดวันหนึ่ง เช่น ทุกสิ้นเดือน ทุก 3 เดือน หรือเมื่อสิ้นงวดบัญชี

รายได้ หมายถึง ผลตอบแทนที่กิจการได้รับจากการขายสินค้า หรือบริการตามปกติที่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานตามปกติ

สินทรัพย์ หมายถึง สิ่งที่มีองค์หรือบุคคลเป็นเจ้าของ และสามารถใช้ในการสร้างมูลค่าหรือรายได้ในอนาคต โดยสินทรัพย์มีมูลค่าทางเศรษฐกิจและสามารถแปลงเป็นเงินสดหรือใช้ในการดำเนินธุรกิจได้

สมุดรายวันทั่วไป หมายถึง สมุดบัญชีที่ใช้บันทึกธุรกรรมทางการเงินขององค์กรหรือธุรกิจในระดับแรก (แรกเริ่ม) ก่อนที่จะนำข้อมูลไปบันทึกในบัญชีแยกประเภทอื่นๆ (เช่น สมุดรายวันซื้อ, สมุดรายวันขาย) ซึ่งการบันทึกในสมุดรายวันทั่วไปจะทำตามหลักการบัญชีเดบิตและเครดิต โดยการบันทึก ธุรกรรมทุกครั้งจะต้องมีการบันทึกทั้งในฝั่งเดบิต และเครดิต ให้ครบถ้วนและสมดุลกัน

สมุดบัญชีแยกประเภท เป็นบัญชีสรุปรายการบัญชีที่มาจากสมุดบัญชีรายวันโดยจะจัดแยกเป็นประเภทและหมวดหมู่ทำให้เข้าใจง่ายและสะดวกต่อการจัดทำงบการเงินต่อ

สมุดรายวันแยกประเภททั่วไป (General Ledger) เป็นสมุดบัญชีที่รวบรวมรายการบัญชีตามประเภทของรายการ ได้แก่ ประเภทสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่าย ประเภทสินทรัพย์ เช่น บัญชีเงินสด เงินฝากธนาคาร ลูกหนี้สินค้า ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ เป็นต้น ประเภทหนี้สิน เช่น เจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้อื่นๆ เงินกู้ยืมระยะสั้น เป็นต้น

ผู้ประกอบการ บุคคลหรือกลุ่มคนที่มีการจัดตั้งและดำเนินกิจการเพื่อผลิตหรือให้บริการในลักษณะธุรกิจ โดยมีการลงทุนทรัพยากรและบริหารจัดการเพื่อให้ธุรกิจนั้นๆ เกิดกำไรและเติบโต ผู้ประกอบการมักจะมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

ธุรกิจ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมหรือการทำการค้าผลิตสินค้าหรือให้บริการที่มุ่งหวังเพื่อหากำไรโดยการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการกับลูกค้าหรือผู้บริโภคในตลาดธุรกิจสามารถประกอบไปด้วยกิจกรรมต่างๆ เช่น การผลิต การขาย การตลาด การให้บริการหรือการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและเติบโตในตลาด

การวางระบบบัญชีหรือจัดระบบบัญชี หมายถึง การออกแบบและสร้างโครงสร้างหรือกระบวนการในการบันทึก ติดตาม และจัดการข้อมูลทางการเงินของธุรกิจอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพโดยมุ่งหวังให้ธุรกิจสามารถควบคุมและตรวจสอบการดำเนินการทางการเงินได้อย่างแม่นยำและโปร่งใส ทั้งนี้เพื่อรองรับการจัดทำรายงานทางการเงินที่ถูกต้องตามหลักบัญชี

ผังบัญชี (Chart of Accounts) คือ การจัดระบบบัญชีที่ใช้ในองค์กรหรือธุรกิจเพื่อแยกแยะหมวดหมู่และประเภทของรายการทางการเงินต่างๆ โดยจะช่วยให้การบันทึกบัญชีและการจัดทำงบการเงินเป็นไปอย่างเป็นระเบียบและสามารถตรวจสอบได้ง่ายโดยทั่วไป ผังบัญชีจะแบ่งออกเป็นหลายหมวดหมู่ เช่น

1. สินทรัพย์ (Assets) – เช่น เงินสด, ลูกหนี้, ทรัพย์สิน
2. หนี้สิน (Liabilities) – เช่น เจ้าหนี้, หนี้สินระยะยาว
3. ส่วนของเจ้าของ (Equity) – เช่น ทุน, กำไรสะสม
4. รายได้ (Revenue) – เช่น รายได้จากการขายสินค้า, รายได้จากบริการ
5. ค่าใช้จ่าย (Expenses) – เช่น ค่าจ้าง, ค่าวัสดุ, ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

การผ่านบัญชี (Posting) คือ กระบวนการที่นำรายการจากสมุดบัญชี (Journal) ไปบันทึกในบัญชีแยกประเภท (Ledger) เพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินได้สะดวกและถูกต้องมากขึ้น การโพสต์เป็นการโอนข้อมูลจากสมุดรายวัน (Journal) ไปยังบัญชีแยกประเภทในระบบบัญชีซึ่งจะช่วยให้การตรวจสอบและสรุปยอดในบัญชีต่างๆ เป็นไปอย่างมีระเบียบ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำโครงการการทำบัญชีร้านอาหาร DG ของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด ที่อยู่ 125 หมู่ 3 ตำบลสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ 32150 คณะผู้จัดทำโครงการ ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ ร้านอาหาร DG
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชี
3. แนวคิดการจัดทำระบบบัญชี
4. การเปิดสมุดบัญชีรายวันทั่วไป
5. การผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไปการผ่านบัญชี
6. การจัดทำงบทดลองก่อนปิดบัญชีงบทดลอง
7. การบันทึกปรับปรุง และปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป
8. การปิดบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป การปิดบัญชี
9. การจัดทำกระดาษ 8 ช่อง
10. การจัดทำงบกำไรขาดทุน
11. การจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน
12. การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน
13. การประเมินความพึงพอใจ
14. เอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับร้านอาหาร DG

ร้านอาหาร DG ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 21 มกราคม 2561 ณ หมู่ 3 ตำบลสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ เจ้าของร้านนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาดและนายณัฐพงศ์ พังนาคอน โดยทั้งคู่เป็นสามี ภรรยากันได้ตกลงกันที่จะเปิดร้านอาหาร ซึ่งเป็นร้านอาหารไทย&ต่างชาติ มีเมนูที่หลากหลาย เช่น ข้าวกระเพราไข่ดาว ก๋วยเตี๋ยว ปลานึ่งมะนาว ยำวันเส้น ต้มแซ่บ เฟรนฟราย แฮมเบอร์เกอร์ พิซซ่า เป็นต้น

1.1 คุณสมบัติเฉพาะของผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ

1. ความมุ่งมั่น ปรารถนาและพยายามที่จะดำเนินธุรกิจให้สำเร็จให้ได้ (Passion) มิฉะนั้นจะทำให้สูญเสียทั้งเงินทุนและเวลา
2. มีความสามารถในการตัดสินใจในภาวะวิกฤต ด้วยการตรวจสอบทุกอย่างรอบคอบ ไม่ปล่อย ให้นตนเองตกอยู่ในโชคชะตาหรือพรหมลิขิตตนเชื่อมั่นว่าตนเองจะฝ่าฟันอุปสรรคและประสบความสำเร็จได้ หากอุทิศเวลาและทำงานให้หนักเพียงพอ
3. ต้องมีความรู้จริง (Knowledge) ในธุรกิจที่ลงทุน เพื่อจะสามารถสนองความต้องการของผู้บริโภคได้

1.2 ปัจจัยที่ทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ

การสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขัน (Competitive Advantage) โดยอาศัยองค์ประกอบต่อไปนี้

1. ความยืดหยุ่น (Flexibility) การผลิตได้อย่างรวดเร็วเมื่อความต้องการของผู้บริโภคเปลี่ยนแปลง
2. สร้างนวัตกรรม (Innovation) นวัตกรรมในการผลิตหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ มักมีจุดเริ่มต้นมาจากนักประดิษฐ์อิสระ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบัญชี

2.1 ความหมายของการบัญชี

การบัญชี หมายถึง ศิลปะการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนก และทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชี คือ การให้ข้อมูลทางการเงินซึ่งเป็นประโยชน์ต่อบุคคลหลายฝ่าย และผู้สนใจในกิจกรรมของกิจการจากคำจำกัดความที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า “ การบัญชี ” เป็นการจดบันทึกรายการค้าต่างๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการรับเงินและการจ่ายเงิน หรือสิ่งของที่มีมูลค่าเป็นตัวเงินไว้ในสมุดบัญชีอย่างสม่ำเสมอโดยจัดแยกประเภทเป็นระเบียบถูกต้องตามหลักการ

การเก็บรวบรวม (Gathering) ข้อมูลทางการเงิน หรือที่เรียกว่ารายการค้า (Transaction) ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

การจดบันทึก (Recording) รายการค้า ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันลงในสมุดบัญชีขั้นต้น

การจำแนก (Classifying) รายการค้าที่บันทึกในสมุดบัญชีขั้นต้น ออกเป็นหมวดหมู่ในสมุดบัญชีขั้นปลาย

การสรุปผล (Summarizing) รายการค้าที่เกิดขึ้น และจำแนกแล้วในช่วงเวลาหนึ่งๆ เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน และฐานะทางการเงินของกิจการ โดยผลการสรุปจะถูกแสดงออกมาในรูปของงบการเงิน

2.2 ประโยชน์และวัตถุประสงค์ของการบัญชี

1. เพื่อเป็นการบันทึกเหตุการณ์ทางการค้า
2. เพื่อให้เจ้าของกิจการได้ทราบว่าช่วงเวลานั้นๆ มีสินทรัพย์หนี้สินและส่วนของผู้เป็นเจ้าของอยู่เป็นจำนวนเท่าใดและอย่างไร
3. เพื่อเป็นปัจจัยหนึ่งประกอบการตัดสินใจในการลงทุนของนักธุรกิจและประกอบการตัดสินใจในการบริหารของเจ้าของกิจการ
4. เพื่อเป็นการป้องกันการทุจริตและการสูญหายของสินทรัพย์
5. เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับของกฎหมาย
6. เพื่อเป็นเครื่องมือนำมาใช้ในการคำนวณภาษีที่จะต้องจ่ายแก่รัฐ

3. การจัดทำระบบบัญชี

การจัดทำบัญชี หมายถึงกระบวนการในการบันทึกข้อมูลทางการเงินขององค์กรหรือธุรกิจซึ่งรวมถึงการบันทึกรายการต่างๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับรายรับ รายจ่าย สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น โดยใช้หลักการและวิธีการที่ได้มาตรฐาน เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ง่ายและสะดวกในการบริหารจัดการทางการเงิน การจัดทำบัญชีจะช่วยให้ธุรกิจสามารถติดตามสถานะทางการเงินขององค์กร และนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1 เหตุใดจึงจำเป็นต้องการวางระบบบัญชีหรือการจัดระบบบัญชี

การวางระบบบัญชีเปรียบเหมือนกับการวางแผนสร้างอาคารสักหลังหนึ่งต้องร่างแบบ ตรวจสอบแบบเริ่มก่อสร้างแก้ไขแบบบางส่วนเมื่อก่อสร้างแล้วติดปัญหาการมีจัดแบ่งพื้นที่เพื่อประโยชน์ใช้สอยในแต่ละส่วนไปจนถึงสร้างเสร็จพร้อมเข้าอยู่ เมื่อเข้าอยู่แล้วยังจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนบ้างตามสภาพการใช้สอยที่เปลี่ยนไปหรือตามข้อกำหนดที่กำหนด แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นไม่ได้ต้องการจะชี้ให้เห็นว่าการวางระบบบัญชีมีความยุ่งยากจนเกินกว่าจะทำได้ จุดมุ่งหมายของการวางระบบบัญชี คือ ให้มีแนวปฏิบัติสำหรับการบริหารและปฏิบัติการสอดคล้องกับการทำงานของธุรกิจนั้นๆ สะท้อนผลการดำเนินงานที่แท้จริงของกิจการ เพื่อวัดผลและสามารถตรวจสอบได้ การวางระบบและธรรมชาติของแต่ละธุรกิจ แม้ในกิจการขนาดเล็กก็มีความจำเป็นที่จะต้องวางระบบบัญชีเช่นกันเช่น ให้มีการจดบันทึกหรือลงบัญชีในแต่ละกิจกรรมที่เกิดขึ้น (รับ จ่ายเงิน เบิกสินค้า เป็นต้น) เพื่อบัญชีที่ดีของกิจการหนึ่ง อาจไม่เหมาะสมกับอีกกิจการหนึ่งก็ได้ เพราะต้องขึ้นอยู่กับวิธีการปฏิบัติงานจะได้สามารถวัดประสิทธิภาพและสรุปผลการดำเนินงานของกิจการได้ลักษณะของการวางระบบบัญชีหรือการจัดระบบบัญชี

การวางระบบบัญชีที่ดีคือ ต้องสะท้อนความจริง เทียบตรง ป้องกันการทุจริต ตรวจสอบซึ่งกันและกัน และสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจได้ทันเวลา หากว่ากิจการของท่านมีสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ครบถ้วนแล้วก็สามารถมั่นใจได้ว่า จะสามารถดำรงธุรกิจอยู่ได้อย่างมั่นคง และแข่งขันกับผู้อื่นได้อย่างแน่นอน

3.2 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 หมวด 2 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีได้มีการกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ในการจัดบัญชี คือ ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทยกิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากรเป็นผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี และต้องจัดให้มีการทำบัญชีสำหรับการประกอบธุรกิจของตน

3.3 ลักษณะของการวางระบบบัญชีหรือการจัดระบบบัญชี

การวางระบบบัญชีที่ดีคือ ต้องสะท้อนความจริง เทียบตรง ป้องกันการทุจริต ตรวจสอบซึ่งกัน และกัน และสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจได้ทันเวลา หากว่ากิจการของท่านมีสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ครบถ้วนแล้วก็สามารถมั่นใจได้ว่า จะสามารถดำรงธุรกิจอยู่ได้อย่างมั่นคง และแข่งขันกับผู้อื่น ได้อย่างแน่นอน

3.4 วางแผนการสำรวจและวิเคราะห์

1. ฝั่งองค์การนโยบายของบริษัทจะต้องทราบถึงการบริหารงานภายในองค์กรหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นระดับพนักงาน หัวหน้า ผู้จัดการ ผู้อำนวยการหรือกรรมการของกิจการ อีกทั้งควรทราบนโยบายการบริหารงานอำนาจการอนุมัติ

2. รายละเอียดของสินค้า/บริการ การสำรวจข้อมูลอันเกี่ยวข้องกับตัวสินค้าผลิตภัณฑ์ กระบวนการผลิตสินค้าสำเร็จรูปหรือการให้บริการแก่ลูกค้า การตั้งราคา การกำหนดต้นทุน

3. แยกประเภทของงานบัญชี การเงิน งบการเงิน กำหนดรูปแบบงานบัญชีตามประเภทของการดำเนินงาน แนวทางการจัดทำรายการต่างๆ เพื่อเสนอต่อผู้บริหาร การจัดทำงบการเงินไม่ว่าจะเป็นงบแสดงฐานะการเงิน งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม

4. ฝั่งแสดงการเดินทางของข้อมูล เอกสาร พิจารณาดูการเดินทางของเอกสารต่างๆ ว่ามีการเดินทางไปแหล่งที่เกี่ยวข้องถูกต้องครบถ้วนตั้งแต่เริ่มออกเอกสารจนสิ้นสุดกระบวนการคือ ใบส่งของใบกำกับภาษีใบเสร็จรับเงิน หรือการออกเอกสารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

5. รายละเอียดของการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นการจ่ายค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการดำเนินงาน

6. ข้อมูลทางการตลาด การขาย การประชาสัมพันธ์ การวางแผนการตลาด การกำหนดขั้นตอนในการจำหน่าย การจ่ายค่านายหน้า หรือค่าใช้จ่ายของพนักงานขาย แนวทางการประชาสัมพันธ์

7. รายละเอียดของการกู้ยืมเงิน สัญญากู้ยืมเงิน การตกลงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยวันครบกำหนด การชำระดอกเบี้ยหรือคืนเงินต้น วงเงินกู้ หรือเบิกเงินเกินบัญชีขั้นตอนการวางระบบบัญชี

3.5 การออกแบบและกำหนดระบบของบัญชี

1. ฝั่งบัญชี และรหัสบัญชี ฝั่งบัญชีและรหัสบัญชีจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้จัดทำบัญชีสะดวกง่ายต่อการพิจารณา รายการค้าให้ถูกต้องและรัดกุมยิ่งขึ้น หากสามารถทำคำอธิบายชื่อบัญชีในแต่ละบัญชีได้ก็จะทำให้ผู้จัดทำบัญชีดำเนินการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สมุดบัญชีต่างๆ ที่ใช้ในการบันทึกบัญชี การกำหนดรูปแบบของสมุดบัญชีต่างๆ จะต้องสอดคล้องกับกฎหมายบัญชี ส่วนรูปร่างหน้าตาของสมุดบัญชี ในทางปฏิบัติมักจะนิยมใช้สมุดบัญชีรายวันให้ถูกต้อง ผู้ออกแบบจะต้องทำให้สอดคล้องกับนโยบายของกิจการ และคำนึงถึงการตรวจสอบและควบคุมภายในได้เป็นอย่างดี

3. เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี การออกแบบใบสำคัญจ่าย - รับเงิน เพื่อช่วยในการบันทึกบัญชีให้ถูกต้อง ผู้ออกแบบจะต้องทำให้สอดคล้องกับนโยบายของกิจการ และคำนึงถึงการตรวจสอบ และควบคุมภายในได้เป็นอย่างดี

4. การจัดทำรายงาน การออกแบบรายงานเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องคำนึงถึงการนำไปใช้ประโยชน์ การพิจารณาหรือการนำไปวิเคราะห์เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหาร

5. การรองรับระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะและภาษีอื่นๆ ในกรณีที่กิจการต้องเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะหรืออยู่นอกระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม จะต้องพิจารณาถึงเอกสารใบกำกับภาษี รายงานภาษีซื้อ ภาษีขาย และรายงานสินค้าและวัตถุดิบ

3.6 การวางแผนการนำออกมาใช้

1. ทดลองการใช้เอกสารเส้นทางการเดินของเอกสาร เมื่อได้ออกแบบและกำหนดแนวทางเดินของเอกสารขึ้นมาเรียบร้อยแล้วก็จะเป็นการนำรูปแบบของเอกสารต่างๆ ออกมาใช้เพื่อพิจารณาการเดินของเอกสารว่ามีปัญหาในจุดหรือแหล่งใด หรือผู้ปฏิบัติได้เขียนหรือใช้เอกสารได้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์หรือไม่

2. การลงรายการต่างๆ ในสมุดบัญชี หรือคอมพิวเตอร์ การนำเอกสารรายการค้าบันทึกในสมุดบัญชีหรือคอมพิวเตอร์จะต้องจัดเตรียมข้อมูลเอกสารเพื่อบันทึกลงในสมุดบัญชีต่างๆ ได้ถูกต้องหรือมีข้อผิดพลาดอย่างไร

3. การทดลองรายงาน การออกแบบรายงานแล้วนำออกมาใช้มักจะพบปัญหาอย่างหนึ่งก็คือรายงานที่นำออกมาใช้ยังไม่สามารถให้ข้อมูลอย่างเพียงพอแก่ผู้บริหาร ดังนั้น เมื่อมีการทดลองออกรายงานทางการเงิน ผู้ออกแบบจะต้องให้ฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแนะนำหรือระบุความต้องการเพิ่มเติมเพื่อจะได้นำรายงานออกไปใช้ให้เกิดประโยชน์

3.7 การติดตามผลและปรับปรุงแก้ไขระบบบัญชี

1. การลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นออกไป ขั้นตอนในการออกเอกสาร การอนุมัติ การเบิกจ่ายเงินการบันทึกรายการบัญชี หากพบว่าขั้นตอนใดซ้ำซ้อนหรือไม่มีความจำเป็นทำให้เกิดความยุ่งยากเสียเวลาก็ให้ตัดรายการ หรือขั้นตอนนั้นออกไป

2. ผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน การออกแบบระบบบัญชีมักจะมีผลกระทบต่อการทำงานในระยะเริ่มต้น ผู้ปฏิบัติยังไม่เคยชิน จะต้องอธิบายให้เกิดความเข้าใจว่าจะต้องใช้ระยะเวลาหนึ่งจึงจะไม่ล่าช้าหรือเสียเวลา

3.8 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีคือใคร

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี คือ ผู้มีหน้าที่จัดให้มีการทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี	ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี
1. ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน 2. บริษัทจำกัด 3. บริษัทมหาชนจำกัด 4. นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย 5. กิจการร่วมค้าตามประมวลรัษฎากร 6. มีสถานที่ประกอบการ 7. บุคคลธรรมดาห้างหุ้นส่วนไม่ได้จดทะเบียน ที่ประกอบธุรกิจเป็นผู้ผลิต	- ผู้จำหน่าย - หุ่นส่วนผู้จัดการ - กรรมการ - บุคคลที่รับผิดชอบการดำเนินงานในประเทศไทย - บุคคลที่รับผิดชอบในการดำเนินงานของกิจการ - ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการตัดการธุรกิจ

ตารางที่ 2.1 ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

3.9 หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี

โดยมีรายละเอียดหลักเกณฑ์ และวิธีการดังนี้

- กรณีที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีประกอบธุรกิจเป็นประจำในสถานที่หลายแห่งที่แยกจากกัน ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการธุรกิจในแต่ละแห่งเป็นผู้จัดทำบัญชี

- กรณีเป็นกิจการร่วมค้า ให้บุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของกิจการเป็นผู้จัดทำบัญชี

- กรณีบุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย ให้ผู้รับผิดชอบธุรกิจเป็นผู้จัดทำบัญชีการเริ่มทำบัญชี

การเริ่มทำบัญชีของธุรกิจ ให้นับวันเริ่มทำดังนี้

- ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ให้เริ่มทำบัญชีตั้งแต่วันที่ได้รับการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย

- นิติบุคคลต่างประเทศที่มาประกอบธุรกิจในประเทศไทย ให้เริ่มทำบัญชีตั้งแต่วันที่เริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทย

- กิจการร่วมค้าให้เริ่มทำบัญชีตั้งแต่วันที่เริ่มประกอบกิจการ

- บุคคลธรรมดาหรือห้างหุ้นส่วนที่มีได้จดทะเบียนให้เริ่มทำบัญชีตั้งแต่วันที่เริ่มประกอบ

3.10 ธุรกิจรอบระยะเวลาบัญชี

กำหนดว่าผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายใน 12 เดือนนับแต่วันเริ่มทำบัญชี และในปีถัดไปต้องปิดบัญชีในรอบ 12 เดือนนับแต่วันปิดบัญชีรอบก่อน เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีให้เปลี่ยนรอบบัญชีแล้วอาจปิดบัญชีก่อนครบรอบ 12 เดือนได้ กรณีเป็นธุรกิจร่วมค้าหรือสำนักงานใหญ่ และสาขาให้ปิดบัญชีพร้อมกับสำนักงานใหญ่

การยื่นงบการเงิน เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีผู้จัดทำบัญชีจะต้องจัดทำงบการเงินและยื่นงบการเงินดังกล่าว ต่อสำนักงานกลางบัญชีหรือสำนักงานบัญชีประจำท้องถิ่นภายในห้าเดือนนับแต่วันปิดบัญชี สำหรับบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยให้ยื่นภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่งบการเงินนั้นได้รับอนุมัติในที่ประชุมใหญ่ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถยื่นได้ทัน อธิบดีกรมทะเบียนการค้าอาจพิจารณาสั่งให้ขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาออกไปอีกตามความจำเป็นได้

การส่งมอบเอกสาร ผู้จัดทำบัญชีต้องส่งมอบเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้แก่ผู้ทำบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน เพื่อให้บัญชีที่จัดทำขึ้นสามารถแสดงผลการดำเนินงานฐานะทางการเงินหรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความจริง และถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี

การเก็บรักษาบัญชี และเอกสารการลงบัญชี ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องเก็บรักษาบัญชีและเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่ทำการหรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำการผลิตหรือเก็บสินค้าเป็นประจำหรือสถานที่ที่ใช้เป็นที่ทำงานเป็นประจำ เว้นแต่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะได้รับอนุญาตจากสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีให้เก็บรักษาบัญชี และเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีไว้ ณ สถานที่อื่นได้ ในการเก็บรักษาตามมาตรา 14 ต้องเก็บไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปีนับแต่วันปิดบัญชีหรือจนกว่าจะมีการส่งมอบบัญชีจะเก็บไว้เกิน 5 ปีได้แต่ต้องไม่เกิน 7 ปี

กรณีบัญชีหรือเอกสารสูญหายหรือเสียหาย ให้ผู้มีหน้าที่ทำบัญชีแจ้งต่อสารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่อธิบดีกรมทะเบียนการค้ากำหนดภายใน 15 วัน

นับแต่วันที่ทราบหรือควรทราบการสูญหายหรือเสียหายนั้นการเลิกประกอบธุรกิจ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีจะต้องจัดทำบัญชี และชำระบัญชีให้เสร็จสิ้นภายใน 90 วันในการเลิกประกอบธุรกิจ โดยมีได้มีการชำระบัญชีให้ส่งมอบบัญชี และเอกสารที่ประกอบลงบัญชี ให้แก่สารวัตรใหญ่บัญชีหรือสารวัตรบัญชีภายใน 90 วันนับตั้งแต่วันที่เลิกประกอบธุรกิจจะขอให้สารวัตรใหญ่บัญชีขยายเวลาส่งมอบให้ก็ได้ แต่ระยะเวลาที่ขยายเมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกิน 180 วันนับจากวันเลิกประกอบธุรกิจ

3.11 ผู้ทำบัญชีได้แก่บุคคลต่อไปนี้

1. กรณีเป็นพนักงานของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ได้แก่ ผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี สมุห์บัญชี หัวหน้าแผนกบัญชี หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว
2. กรณีเป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชี คือ หัวหน้าสำนักงาน กรณีเป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชีที่ได้จัดตั้งในรูปคณะบุคคล - ผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชี กรณีที่เป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชีที่จัดตั้งในรูปคณะบุคคล - กรรมการหรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งรับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชี กรณีที่เป็นสำนักงานบริการรับทำบัญชีที่จดทะเบียนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล

3. บุคคลธรรมดา กรณีที่เป็นผู้รับจ้างทำบัญชีอิสระ
4. ผู้ช่วยผู้ทำบัญชี ในกรณีที่ผู้ทำบัญชีรับทำบัญชีเกินกว่า 100 ราย
5. บุคคลอื่นนอกจากที่ระบุข้างต้น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการทำบัญชี

3.12 หน้าที่การประกอบธุรกิจ

ธุรกิจทุกประเภทต่างมีหน้าที่ในการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับความพอใจสูงสุด เกิดอรรถประโยชน์สูงสุด สามารถบำบัดความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างสมบูรณ์หน้าที่ดังกล่าว ได้แก่

1. การผลิต เป็นกิจกรรมในการแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้าหรือบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค ทำให้ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจในการบริโภคกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการมีหลายขั้นตอน จึงจะได้สินค้าหรือบริการตามที่ต้องการ ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องมีความรู้ในการผลิตเป็นอย่างดีจึงจะทำให้ได้สินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพดี มีต้นทุนที่เหมาะสมซึ่งปัจจัยสำคัญที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องพิจารณา ได้แก่

1. การเลือกทำเลที่ตั้ง หมายถึง การเลือกตำแหน่งที่วางจุดจำหน่ายหรือเผยแพร่สินค้า เพื่อให้เข้าเป้าหมายให้มากที่สุด
2. การออกแบบสินค้า หมายถึง การออกแบบผลิตภัณฑ์หรือสร้างจุดเด่นให้กับสินค้าเพื่อเสริมแรงจูงใจให้ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจในสินค้า
3. การกำหนดตารางเวลาการผลิต หมายถึง กระบวนการผลิตสินค้าให้ทันกับความต้องการผู้บริโภคโดยมีการวางแผนในการผลิตล่วงหน้า
4. การตรวจสอบสินค้า หมายถึง ก่อนที่สินค้าจะไปถึงผู้บริโภค จะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพสินค้าว่าตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือมีคุณภาพไม่เป็นผลเสียต่อผู้บริโภคบริการมีหลายขั้นตอน จึงจะได้สินค้าหรือบริการตามที่ต้องการผู้ประกอบธุรกิจจะต้อง

มีความรู้ในการผลิตเป็นอย่างดีจึงจะทำให้ได้สินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพดีมีต้นทุนที่เหมาะสม ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ผู้ประกอบการธุรกิจต้องพิจารณา ได้แก่

1. การเลือกทำเลที่ตั้ง หมายถึง การเลือกตำแหน่งที่วางจุดจำหน่ายหรือเผยแพร่สินค้า เพื่อให้เข้าเป้าหมายให้มากที่สุด

2. การออกแบบสินค้า หมายถึง การออกแบบผลิตภัณฑ์หรือสร้างจุดเด่นให้กับสินค้า เพื่อเสริมแรงจูงใจให้ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจในสินค้า

3. การกำหนดตารางเวลาการผลิต หมายถึง กระบวนการผลิตสินค้าให้ทันกับความต้องการผู้บริโภคโดยมีการวางแผนในการผลิตล่วงหน้า

4. การตรวจสอบสินค้า หมายถึง ก่อนที่สินค้าจะไปถึงผู้บริโภค จะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพสินค้าว่าตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือมีคุณภาพไม่เป็นผลเสียต่อผู้บริโภค

2. การจัดหาเงินทุน เงินทุนถือเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบธุรกิจจึงต้องมีการบริหารเงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการจัดสรรเงินทุนในการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการจัดหาเงินทุนมาใช้ในการประกอบธุรกิจ ซึ่งมีแหล่งเงินทุน 2 แหล่ง ดังนี้

1. แหล่งเงินทุนภายใน เป็นแหล่งเงินทุนที่ได้จากเจ้าของกิจการ อันได้แก่เงินที่นำมาลงทุน และจากกำไรสะสม

2. แหล่งเงินทุนภายนอก เป็นเงินทุนที่ได้จากการกู้ยืมจากสถาบันการเงินภายนอกกิจการ

3. การจัดการทรัพยากรมนุษย์คนถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญมากที่สุดในการประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องจัดหาบุคคลที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับตำแหน่งงาน

4. การบริหารการตลาด เป็นกระบวนการที่ทำให้สินค้าหรือบริการถึงมือผู้บริโภคเพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภค ซึ่งการบริหารการตลาด ผู้ประกอบธุรกิจต้องอาศัยส่วนผสมทางการตลาด ได้แก่

1. ผลิตภัณฑ์ คือสิ่งที่ธุรกิจเสนอขายเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคให้พึงพอใจในผลิตภัณฑ์ที่อาจจะเป็นตัวสินค้าหรือบริการก็ได้

2. ราคา คือ มูลค่าผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ผู้ประกอบธุรกิจต้องกำหนดราคาให้เหมาะสมเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค จึงจะสามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวให้แก่ผู้บริโภค

3. การจัดจำหน่าย คือ กิจกรรมการเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์จากธุรกิจไปยังตลาดเป้าหมาย ผู้ประกอบธุรกิจต้องเลือกช่องทางการจัดจำหน่ายให้เหมาะสมกับประเภทของผลิตภัณฑ์ และจะต้องจัดจำหน่ายให้ทันกับความต้องการของผู้บริโภค

4. การส่งเสริมการตลาด คือ การติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมซื้อ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะชักจูงให้เกิดการซื้อของผู้ประกอบธุรกิจ จำเป็นต้องเลือกการส่งเสริมการตลาดให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์และกลุ่มตลาดเป้าหมาย

3.13 แนวคิดของการวางระบบบัญชี

1. ความหมายของการวางระบบบัญชีที่ดีการวางระบบบัญชีหมายถึง การวางระบบบัญชีเพื่อวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บข้อมูลทางบัญชีและการเงิน อันประกอบด้วยเอกสารต่างๆ บันทึกทางการเงินบัญชีรายงาน เพื่อช่วยให้ฝ่ายจัดการสามารถปฏิบัติหน้าอันอยู่ในความรับผิดชอบของตนให้ลุล่วงไปด้วยดีสำหรับใช้เป็นเครื่องวัดผลการดำเนินงานในรอบระยะเวลาที่ผ่านมาอีกทั้งธุรกิจจำเป็นต้อง

มีระบบบัญชีที่ดีเพื่อที่จะเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารในด้านการควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

2. หลักการวางระบบบัญชีที่ดี คือ ต้องสะท้อนความจริงเที่ยงตรงป้องกันการทุจริต ตรวจสอบซึ่งกันและกัน และสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจได้ทันเวลา หากว่ากิจการของท่านมีสิ่งต่างๆ เหล่านี้ครบถ้วนแล้วก็สามารถมั่นใจได้ว่า จะสามารถดำรงธุรกิจอยู่ได้อย่างมั่นคง และแข่งขันกับผู้อื่นได้อย่างแน่นอน

3. ขั้นตอนการวางระบบบัญชีการออกแบบและกำหนดระบบของบัญชี

1. ผังบัญชี และรหัสบัญชี ผังบัญชีและรหัสบัญชีจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้จัดบัญชีสะดวกต่อการพิจารณา รายการค้าให้ถูกต้องและรัดกุมยิ่งขึ้น หากสามารถทำคำอธิบายชื่อบัญชีในแต่ละบัญชีได้ ก็จะทำให้ผู้จัดทำบัญชีดำเนินการได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สมุดบัญชีต่างๆ ที่ใช้ในการบันทึกบัญชี การกำหนดรูปแบบของสมุดบัญชีต่างๆ จะต้องสอดคล้องกับกฎหมายบัญชี ส่วนรูปร่างหน้าตาของสมุดบัญชี ในทางปฏิบัติมักจะนิยมใช้สมุดบัญชีรายวันให้ถูกต้อง ผู้ออกแบบจะต้องทำให้สอดคล้องกับนโยบายของกิจการ และคำนึงถึงการตรวจสอบ และควบคุมภายในได้เป็นอย่างดี

3. เอกสารประกอบการบันทึกบัญชี การออกแบบใบสำคัญจ่าย รับเงิน เพื่อช่วยในการบันทึกบัญชีให้ถูกต้อง ผู้ออกแบบจะต้องทำให้สอดคล้องกับนโยบายของกิจการ และคำนึงถึงการตรวจสอบ และควบคุมภายในได้เป็นอย่างดี

4. การจัดทำรายงาน การออกแบบรายงานเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องคำนึงถึงการนำไปใช้ประโยชน์ การพิจารณาหรือการนำไปวิเคราะห์เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหาร

5. การรองรับระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และภาษีอื่นๆ ในกรณีที่กิจการต้องเข้าสู่ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะหรืออยู่นอกระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม จะต้องพิจารณาถึงเอกสารใบกำกับภาษี รายงานภาษีซื้อ ภาษีขาย และรายงานสินค้าและวัตถุดิบ

4. การเปิดสมุดบัญชีรายวันทั่วไป

สมุดรายวันทั่วไป หมายถึง สมุดรายวันทั่วไปหมายถึงเครื่องมือที่ใช้ในการบันทึกการค้าที่เกิดขึ้นในแต่ละรายการของแต่ละวันโดยบันทึกในรูปแบบของเงินตรา ดังนั้นสมุดรายวันจึงเป็นที่รวมรายการทุกประเภทโดยที่ไม่ได้มีการจัดหมวดหมู่ แต่ทำให้ทราบว่าในวันใดเกิดเหตุการณ์อะไรที่เป็นจำนวนเงินเท่าใดและเป็นจุดเริ่มต้นของการบันทึกบัญชีหรือเรียกกันว่าลงบัญชีประเภทของสมุดรายวันในกิจการหนึ่งๆ อาจมีสมุดรายวันเป็นสมุดบันทึกรายการขั้นต้นเพียงเล่มเดียวก็ได้แล้วแต่ความต้องการ และลักษณะของรายการค้าของกิจการ ถ้ากิจการมีการค้าเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในแต่ละวันย่อมเป็นเป็นการเสียเวลาในการบันทึกการทั้งหมดในสมุดรายวันเพียงเล่มเดียวดังนั้นเพื่อการบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ รวดเร็วเสร็จเรียบร้อยในแต่ละวันและเป็นการประหยัดเวลาค่าใช้จ่าย กิจการอาจใช้สมุดรายวันหลายเล่มก็ได้สมุดรายวันแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ใหญ่ได้ 2 ประเภท คือ

4.1 สมุดรายวันเฉพาะ

สมุดรายวันเฉพาะ (Special Journal) คือ สมุดรายวันขั้นต้นประเภทหนึ่งซึ่งเหมาะสำหรับ กิจกรรมที่มีรายการค้าเกิดขึ้นจำนวนมากสมุดรายวันเฉพาะหมายถึงสมุดขั้นต้นที่ใช้บันทึก รายการค้า ที่เกิดขึ้นในลักษณะเดียวกันไว้ด้วยการจากความหมายของสมุดรายวันเฉพาะดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าสมุดรายวันเฉพาะหมายถึงสมุดบันทึกรายการขั้นต้นที่ใช้สำหรับบันทึกรายการ ประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะซึ่งรายการนั้นมักเกิดขึ้นบ่อยบ่อยหรือมีจำนวนมากวิธีนี้จะช่วยลด งานและยังสามารถแบ่งงานให้เจ้าหน้าที่แต่ละคนรับผิดชอบได้สามารถแบ่งออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. สมุดรายวันซื้อสินค้า (Purchase Journal) ใช้บันทึกการซื้อสินค้าเป็นเงินเชื่อเท่านั้น
2. สมุดรายวันส่งคืนสินค้าและจำนวนที่ได้ลด (Purchase Returns and Allowance Journal) ใช้บันทึกการเกี่ยวกับการส่งคืนสินค้าที่เป็นเงินเชื่อเท่านั้น
3. สมุดรายวันขายสินค้า (Sales Journal) ใช้บันทึกการขายสินค้าเป็นเงินเชื่อเท่านั้น
4. สมุดรายวันรับคืนสินค้าและจำนวนที่ลดให้ (Sales Returns and Allowance Journal) ใช้บันทึกการเกี่ยวกับการรับคืนสินค้าที่ขายเป็นเงินเชื่อเท่านั้น
5. สมุดรายวันรับเงิน (Cash Receipts Journal) ใช้บันทึกการรับเงินสด เช่น ขาย สินค้าเป็นเงินสดรับชำระหนี้จากลูกหนี้ เป็นต้น
6. สมุดรายวันจ่ายเงิน (Cash Payment Journal) ใช้บันทึกการจ่ายเงิน เช่น ซื้อ สินค้าเป็นเงินสดจ่ายชำระหนี้ให้เจ้าหนี้ เป็นต้น

4.2 สมุดรายวันทั่วไป (General Journal)

สมุดรายวันทั่วไป (General Journal) คือ สมุดรายวันที่ใช้บันทึกการขั้นต้นได้ทุก เรื่องในกรณีที่กิจการมีสมุดรายวันทั่วไปเพียงเล่มเดียวหรือเป็นสมุดบันทึกการที่ไม่สามารถบันทึก ในสมุดรายวันเฉพาะเล่มอื่นได้ ในกรณีกิจการนั้นใช้สมุดรายวันขั้นต้นหลายเล่ม

สมุดรายวันทั่วไป (1)

หน้า (2)

พ.ศ. 25..(3)		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
(4)	(5)	ซื้อบัญชีเดบิต (6)	(7)	(8)		(9)	
		ซื้อบัญชีเครดิต (6)					
		คำอธิบายรายการ (6)					

ตารางที่ 2.2 รูปแบบสมุดรายวันทั่วไป

ส่วนประกอบต่างๆ ของสมุดรายวันทั่วไปได้ดังนี้

1. ให้เขียนคำว่า "สมุดรายวันทั่วไป" อยู่หัวกระดาษตรงกลางเพื่อที่จะบอกว่าแบบฟอร์มที่จัดทำนี้คือสมุดรายวันทั่วไป
2. จะต้องมีเลขที่หน้าของสมุดรายวันทั่วไปอยู่ตรงมุมบนขวามือของกระดาษเพื่อบอกว่าสมุดรายวันทั่วไปที่บันทึกอยู่นี้เป็นหน้าที่เท่าไร
3. ของปี พ.ศ. ที่ใช้ในการบันทึกการการค้าที่เกิดขึ้น
4. ช่องเดือนที่ใช้ในการบันทึกการการค้าที่เกิดขึ้น
5. ช่องวันที่ที่ใช้ในการบันทึกการการค้าที่เกิดขึ้น

6. ช่องรายการค้าที่ใช้ในการบันทึกรายการค้า ชื่อบัญชีที่เดบิต ชื่อบัญชีที่เครดิต และคำอธิบายรายการค้าที่เกิดขึ้นแล้วขีดเส้นใต้คืออธิบายรายการเมื่อจบรายการนั้นๆ

7. ช่องเลขที่บัญชีใช้บันทึกเลขที่บัญชีเดบิต และเครดิต

8. ช่องเดบิตใช้บันทึกจำนวนที่เดบิต

9. ช่องเครดิตใช้บันทึกจำนวนเครดิต

4.3 การกำหนดเลขที่บัญชี

เพื่อความสะดวกต่อการจำแนกบัญชีต่างๆ ตามหมวดบัญชีก่อน ดังนี้

หมวดที่ 1 สินทรัพย์ เลขที่บัญชีตัวแรก คือ เลข 1 หรืออักษร A

หมวดที่ 2 หนี้สิน เลขที่บัญชีตัวแรก คือ เลข 2 หรืออักษร L

หมวดที่ 3 ส่วนของเจ้าของเลขที่บัญชีตัวแรก คือ เลข 3 หรืออักษร O

หมวดที่ 4 รายได้ เลขที่บัญชีตัวแรก คือ เลข 3 หรืออักษร R

หมวดที่ 5 ค่าใช้จ่าย เลขที่บัญชีตัวแรก คือ เลข 4 หรืออักษร E

สินทรัพย์	หนี้สิน	ส่วนของเจ้าของ	รายได้	ค่าใช้จ่าย
เงินสด	เจ้าหนี้การค้า	กำไรขาดทุน	รายได้ค่าโฆษณา	ค่าโทรศัพท์
ลูกหนี้	ตัวเงินจ่าย	ทุน	ดอกเบี้ยรับ	เงินเดือนและค่าแรง
ที่ดิน	เงินกู้ยืม	ถอนไปใช้ส่วนตัว		ค่าแรง
ตัวเงินรับ	ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้าค่าง จ่าย			ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด
ค่าความนิยม				ดอกเบี้ยจ่าย
เงินลงทุนระยะสั้น				ค่านายหน้า
ธนาคาร				
วัสดุสำนักงาน				
ค่าโฆษณา				
อาคาร				
รถยนต์				

ตารางที่ 2.3 การจัดหมวดบัญชี

5. การผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไปการผ่านบัญชี (Posting)

การผ่านบัญชี (Posting) หมายถึง การบันทึกรายการบัญชีจากสมุดรายวันขึ้นต้นไปยังบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้อง หลังจากบันทึกรายการค้าในสมุดรายวันทั่วไป (สมุดรายวัน ขึ้นต้น) แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการผ่านรายการจากสมุดรายวันทั่วไป ไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไป (General Ledger) ซึ่งก่อนที่จะผ่านรายการต้องเปิดบัญชีแยกประเภททั่วไป โดยเขียนชื่อบัญชี และเลขที่บัญชีเรียงตามเลขที่บัญชีหรือผังบัญชี (Chart of account) ของกิจการ

บัญชีแยกประเภท หมายถึง บัญชีที่รวบรวมการบันทึกรายการค้าที่เกิดขึ้นไว้เป็นหมวดหมู่ หลังจากการบันทึกรายการค้าในสมุดรายวันทั่วไปเรียบร้อยแล้วจัดเรียงลำดับผังบัญชีของกิจการ เช่น บัญชีเงินสดเป็นบัญชีที่รวบรวมรายการค้าที่เกี่ยวกับเงินสด บัญชีลูกหนี้เป็นบัญชีที่

รวบรวมรายการค้า ที่เกี่ยวกับลูกหนี้ การบันทึกรายการในแต่ละบัญชีจะบันทึกไม่ปะปนกันเพื่อให้ตรงตามข้อเท็จจริงเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย และสะดวกในการค้นหาหรือแก้ไขข้อผิดพลาดทุกครั้งที่มีรายการค้า เกิดขึ้นจะทำให้สินทรัพย์หนี้สิน และส่วนของเจ้าของเปลี่ยนแปลงซึ่งมีผลทำให้ฐานะทางการเงินของ กิจการเปลี่ยนแปลง ถ้ากิจการจัดทำบัญชีขึ้นทุกครั้งก็จะไม่สะดวก และเสียเวลา

ดังนั้น กิจการจะบันทึกรายการค้าในสมุดบันทึกรายวันทั่วไปก่อนจากนั้นก็จำแนกรายการ ค้าออกเป็นหมวดหมู่โดยผ่านรายการจากสมุดรายวันทั่วไปไปบัญชีแยกประเภท ตามหลักบัญชีคู่ทำให้กิจการสามารถนำข้อมูลมาจัดทำงบการเงิน รายงานทางการเงินได้สะดวก และรวดเร็ว สมุดบัญชีแยกประเภท แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป (General Ledger) เป็นสมุดที่รวบรวมหรือคุมยอดของบัญชีแยกประเภททุกบัญชี ซึ่งใช้บันทึกการเปลี่ยนแปลง สินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของ (ทุน) ต่อจากการบันทึกลงในสมุดรายวันทั่วไป ได้แก่ บัญชีแยก ประเภทสินทรัพย์ เช่น บัญชีเงินสด บัญชีเงินฝากธนาคาร บัญชีลูกหนี้ บัญชีสินค้า บัญชีอาคาร บัญชี วัสดุสำนักงาน เป็นต้น บัญชีแยกประเภทหนี้สิน เช่น บัญชีเจ้าหนี้การค้า บัญชีเงินกู้ บัญชีเจ้าหนี้อื่นๆ เป็นต้น บัญชีแยกประเภทส่วนของเจ้าของ เช่น บัญชีทุน บัญชีรายได้ (Income) บัญชีค่าใช้จ่าย (expense) และบัญชีถอนใช้ส่วนตัว

2. สมุดบัญชีแยกประเภทย่อย (Subsidiary Ledger) เป็นที่รวบรวมของบัญชีแยกประเภทย่อยของบัญชีคุมยอด (Controlling Accounts) ในสมุด แยกประเภททั่วไป เช่น สมุดบัญชีแยก ประเภทลูกหนี้รายตัว บัญชีเจ้าหนี้รายตัว ซึ่งยอดรวมของ บัญชีแยกประเภทรายตัวทั้งหมด จะเท่ากับยอดรวมในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป

ชื่อบัญชี (1)				หน้าบัญชี (2)			
วันที่	รายการ	หน้าบัญชี	เดบิต/จ่าย	วันที่	รายการ	หน้าบัญชี	เครดิต/ขวา
(3)	(4)	(5)	(6)	(3)	(4)	(5)	(7)

ตารางที่ 2.4 รูปแบบบัญชีแยกประเภททั่วไป

ส่วนประกอบต่างๆ ของบัญชีแยกประเภททั่วไป มีดังนี้

1. ชื่อบัญชี
2. เลขที่บัญชี
3. ช่องวัน เดือน ปี
4. ช่องรายการ
5. ช่องหน้าบัญชี
6. ช่องจำนวนเงินเดบิต
7. ช่องจำนวนเงินเครดิต

6. การจัดทำบทดลองก่อนปิดบัญชี

งบทดลอง (Taial Balance) คือ งบที่สร้างขึ้นเพื่อพิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกบัญชี ตั้งแต่การบันทึกรายการค้าในสมุดรายวันทั่วไปการผ่านรายการจากสมุดรายวันทั่วไปไปบัญชีแยกประเภท และการหายอดคงเหลือด้วย ดินสอในบัญชีแยกประเภททุกบัญชีนำผลต่างในบัญชีแยกประเภททุก

บัญชีที่มียอดดุลด้านเดบิต และยอดดุลด้านเครดิตมาจัดทำบทรดลองผลรวมด้านเดบิตของทุกบัญชี จะต้องเท่ากับผลรวมด้านเครดิตในงบทดลองการจัดทำบทรดลองประกอบด้วยบัญชี 5 หมวด คือ สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของรายได้ ค่าใช้จ่าย ซึ่งในการทำบทรดลองกิจการจะมีการจัดทำทุก 1 เดือน 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปีขึ้นอยู่กับกิจการนั้นๆ

ชื่อกิจการ.....(1)

งบทดลอง (2)

วันที่.....(3)

ชื่อบัญชี	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
		บาท	สต.	บาท	สต.
(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)

ตารางที่ 2.5 รูปแบบงบทดลอง

6.1 ขั้นตอนในการจัดทำบทรดลอง

การจัดทำบทรดลองมีขั้นตอน ดังนี้

1. เขียนชื่อกิจการ วัน เดือน ปีที่จัดทำบทรดลอง
2. เขียนชื่อบัญชีเรียงลำดับบัญชีสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้และค่าใช้จ่าย
3. เขียนเลขที่บัญชีหรือรหัสบัญชีในช่องเลขที่บัญชี
4. ใส่จำนวนเงินของทุกบัญชีที่มียอดดุลอยู่ด้านเดบิตลงในช่องเดบิต และใส่จำนวนเงินของทุกบัญชีที่มียอดดุลอยู่ด้านเครดิตลงในช่องเครดิต
5. รวมยอดเงินด้านเดบิต และด้านเครดิตในงบทดลอง ซึ่งผลรวมของจำนวนเงินทั้งสองด้านต้องเท่ากัน

6.2 ส่วนประกอบต่างๆ ของงบทดลอง ดังนี้

1. ชื่อกิจการ
2. เขียนคำว่า "งบทดลอง"
3. วัน เดือน ปี ที่จัดทำบทรดลอง
4. ช่องชื่อบัญชี ใช้สำหรับเขียนชื่อบัญชีต่างๆ ที่ได้มาจากบัญชีแยกประเภททั่วไป
5. ช่องเลขที่บัญชี
6. ช่องจำนวนเงินเดบิต
7. ช่องจำนวนเงินเครดิต
8. ช่องรวมเงินจำนวนเดบิต
9. ช่องรวมเงินจำนวนเครดิต

6.3 ประโยชน์ในการจัดทำบทรดลอง

1. ช่วยในการพิสูจน์ความถูกต้องของการบันทึกบัญชีตามหลักการบัญชีคู่ว่าได้ทำการบันทึกทั้งด้านเดบิต และเครดิตถูกต้องหรือไม่
2. ช่วยให้สามารถทราบแล้วแก้ไขข้อผิดพลาดได้ทันที่

3. ใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำงบการเงินเพื่อแสดงให้เห็นถึงผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินของกิจการคือการจัดทำงบกำไรขาดทุน และงบดุล

4. ใช้เป็นข้อมูลในการปิดบัญชี เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี

6.4 วิธีการแก้ไขหาข้อผิดพลาดเมื่องบทดลองไม่ลงตัว

เมื่องบทดลองมียอดรวมเดบิตเท่ากับยอดรวมเครดิต (In Balance) ถ้าวางงบทดลองลงตัว แต่ถ้ามีว่างงบทดลองไม่ลงตัว (Out Balance) จะต้องตรวจสอบหาข้อผิดพลาดวิธีหาข้อผิดพลาดให้เริ่มต้นจากสิ่งสุดท้ายที่ได้กระทำมาแล้วในงบทดลอง แล้วตรวจย้อนขึ้นไปตามลำดับ ก็จะได้พบข้อผิดพลาดที่จุดใดจุดหนึ่ง ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้งบทดลองไม่ลงตัว

1. ตรวจสอบการบวกเลขในช่องเดบิต และช่องเครดิตของงบทดลองใหม่
2. ตรวจสอบเก็บยอดคงเหลือจากบัญชีแยกประเภทมาลงงบทดลองถูกต้องหรือไม่
3. ตรวจสอบการหายยอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภทใหม่
4. ตรวจสอบการรวมยอดเดบิต และเครดิตในบัญชีแยกประเภทใหม่
5. ตรวจสอบการผ่านบัญชีจากสมุดรายวันทั่วไปไปบัญชีแยกประเภท

7. การบันทึกปรับปรุง และปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป

การปิดบัญชี คือ การทำให้ตัวเลขในบัญชีตรงกับความจริง บัญชีรายได้ และค่าใช้จ่ายจะถูกปิดยอดคงเหลือโอนไปบัญชีกำไรขาดทุน และยอดคงเหลือของบัญชีกำไรขาดทุนจะโอนไปยังบัญชีทุนพร้อมๆ กับยอดคงเหลือของบัญชีถอนใช้ส่วนตัว กิจการสามารถพิสูจน์ความถูกต้องของยอดคงเหลือจากบัญชีแยกประเภทได้โดยการทำงานงบทดลองหลังปิดบัญชีรายการปรับปรุง คือ รายการที่กิจการบันทึกในวันสิ้นงวดบัญชีหรือในวันที่ปิดบัญชี เพื่อปรับปรุงยอดในบัญชีแยกประเภทให้ถูกต้อง ซึ่งทำให้งบการเงินที่กิจการจัดทำขึ้นแสดงผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินถูกต้องตรงกับความจริง

1. บันทึกรายการปิดบัญชีในหมวดรายได้เข้าบัญชีกำไรขาดทุน

เดบิต รายได้ (ระบุชื่อ)	xx	
	เครดิต กำไรขาดทุน	xx

2. บันทึกรายการปิดบัญชีในหมวดค่าใช้จ่ายเข้าบัญชีกำไรขาดทุน

เดบิต กำไรขาดทุน	xx	
	เครดิต ค่าใช้จ่าย (ระบุชื่อ)	xx

3. บันทึกรายการปิดบัญชีกำไรขาดทุนเข้าบัญชีส่วนของผู้เจ้าของ (ทุน)

* ถ้ารายได้มากกว่าค่าใช้จ่ายจะมีผลกำไรสุทธิทำให้บัญชีส่วนของผู้เจ้าของ (บัญชีทุน) เพิ่มขึ้นจะบันทึก ดังนี้

เดบิต กำไรขาดทุน	xx	
	เครดิต ทุน....	xx

* ถ้ารายได้มากกว่าค่าใช้จ่ายจะมีผลกำไรสุทธิทำให้บัญชีส่วนของผู้เจ้าของ (บัญชีทุน) เพิ่มขึ้นจะบันทึก ดังนี้

เดบิต ทุน...	xx	
	เครดิต กำไรขาดทุน	xx

4. บันทึกการปิดบัญชีถอนใช้ส่วนตัวหรือเงินถอนเข้าบัญชีทุน

เดบิต ทุน....

xx

เครดิต ถอนใช้ส่วนตัว/เงินถอน xx

ส่วนประกอบต่างๆ ของการบันทึกปรับปรุงและปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป ดังนี้

ขั้นที่ 1 บันทึกปรับปรุง และปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป

ขั้นที่ 2 ผ่านรายการปิดบัญชี จากสมุดรายวันทั่วไปไปยังสมุดแยกประเภททั่วไป

ขั้นที่ 3 การปิดบัญชีทรัพย์สิน หนี้สินและส่วนของเจ้าของ ในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป

ขั้นที่ 4 การจัดทำบทดลองหลังการปิดบัญชี

8. การปิดบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป การปิดบัญชี (Closing Entries)

การปิดบัญชี (Closing Entries) หมายถึง การโอนบัญชีที่เกี่ยวข้องกับบัญชีทุน ซึ่งเป็นบัญชีชั่วคราว ได้แก่ บัญชีถอนใช้ส่วนตัว บัญชีรายได้ และบัญชีค่าใช้จ่ายไปยังบัญชีทุน เพื่อหายอดคงเหลือของบัญชีทุนที่ถูกต้อง ณ วันสิ้นงวดบัญชี รวมทั้งการหายอดคงเหลือของบัญชีสินทรัพย์ และหนี้สิน ซึ่งหลังจากทำการปิดบัญชีแล้วบัญชีที่เหลืออยู่ ได้แก่ บัญชีสินทรัพย์ บัญชีหนี้สิน และบัญชีทุนเพื่อยกไปยังงวดบัญชีถัดไป การปิดบัญชีแยกประเภทจะแยกเป็น 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 การปิดบัญชีประเภทบัญชีชั่วคราว (Temporary Accounts) ได้แก่ บัญชีรายได้ ค่าใช้จ่าย ถอนใช้ส่วนตัว เงินถอน กำไรขาดทุน และต้นทุนขาย ซึ่งทำได้โดยการผ่าน รายการปิดบัญชีจากสมุดรายวันทั่วไป ไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไป ซึ่งจะมีผลทำให้บัญชีเหล่านั้นมียอดคงเหลือเป็นศูนย์ เนื่องจากถูกโอนไปบัญชีส่วนของเจ้าของ (ทุน)

กรณีที่ 2 การปิดบัญชีประเภทบัญชีถาวร (Permanent Accounts) ซึ่งได้แก่บัญชีสินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของเจ้าของ (ทุน) ซึ่งทำได้โดยยอดคงเหลือยกไปและยอดคงเหลือยกมา (Balancing)

บัญชีเงินสด

เลขที่ 101

พ.ศ. 2552	เดือน	วันที่	รายการ	หน้าบัญชี	เดบิต บาท	เครดิต บาท	พ.ศ. 2552	เดือน	วันที่	รายการ	หน้าบัญชี	เดบิต บาท	เครดิต บาท
ธ.ค.		1	ทุน - นาย ก.	ร.ว.1	50,000	-	ธ.ค.		3	ค่าเช่าสำนักงาน	ร.ว.1	12,000	-
		5	รายได้ค่าบริการ	ร.ว.1	60,000	-			14	ค่าพาหนะ	ร.ว.1	5,000	-
		14	รายได้ค่าบริการ	ร.ว.1	30,000	-			18	วัสดุสำนักงาน	ร.ว.1	4,000	-
									20	อุปกรณ์สำนักงาน	ร.ว.1	30,000	-
									26	ค่าน้ำ - ค่าไฟ	ร.ว.1	3,000	-
									27	ค่าโทรศัพท์	ร.ว.1	2,000	-
									30	เงินเดือน	ร.ว.1	10,000	-
									28	ถอนใช้ส่วนตัว	ร.ว.1	4,000	-
												(95,000)	-
									31	ยอดยกไป	✓	45,000	-
												140,000	-
พ.ศ. 2553													
ม.ค.		1	ยอดยกมา	✓	45,000	-							

45,000

๒ ยอดคงเหลือสุทธิที่นำยอดรวมทั้งหมดมาหักลบยอดที่นำออก (140,000 - 95,000) คงเหลือนำมาใส่ด้านเข้าทางด้าน (เขียนสีแดง) Pencil Filling

๑ รวมยอดด้วยสีของทั้งสองข้าง

(140,000)

140,000

๑ นำผลต่างมาเขียนยอดยกไป

๑ ขึ้นปีหรือเดือนต่อไปแล้วเขียนยอดยกมาใส่จำนวนเงิน เดียวกับ ยอดยกไป

๑ รวมยอด 2 ฝั่งเท่ากัน

รูปภาพที่ 2.1 การปิดบัญชีในสมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป

9. การจัดทำกระดาด 8 ช่อง

กระดาดทำการ คือ รูปแบบที่ผู้ทำบัญชีคิดเพื่อใช้เตรียมทำรายการปรับปรุง และก่อนทำงบการเงิน คือ งบกำไรขาดทุน และงบดุล ทั้งนี้เพราะกิจการค้ามีบัญชีแยกประเภทต่างๆ เป็นจำนวนมากถ้าหากนำตัวเลขจากบัญชีต่างๆ ไปทำการปรับปรุงทำงบกำไรขาดทุนงบดุลทำรายการปิดบัญชีโดยตรงในตอนสิ้นปีงวดบัญชีอาจเกิดข้อผิดพลาดได้ง่ายนักบัญชีจึงได้จัดทำกระดาดทำการขึ้นเพื่อรวบรวม และแก้ไขตัวเลขในบัญชีต่างๆ ให้ถูกต้องครั้งหนึ่งก่อน จึงนำตัวเลขไปทำงบการเงิน ข้อผิดพลาดต่างๆ ก็จะลดน้อยลงและยังสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ดังนั้น กระดาดทำการจึงเป็นกระดาดที่สรุปข้อมูลในบัญชีต่างๆ ให้อยู่ในลักษณะที่เป็นระบบ และอยู่ในแหล่งเดียวกัน จะช่วยให้การจัดทำรายงานทางการเงินต่างๆ กระทำได้รวดเร็วขึ้น

ชื่อกิจการ.....(1)

กระดาดทำการ 8 ช่อง (2)

สำหรับงวด.....สิ้นสุดวันที่.....(3)

ชื่อ บัญชี	เลขที่ บัญชี	งบทดลอง		รายการปรับปรุง		งบกำไรขาดทุน		งบแสดงฐานะ การเงิน	
		เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
(4)	(5)	(6)		(7)		(8)		(9)	

ตารางที่ 2.6 รูปแบบของกระดาดทำการ

9.1 รูปแบบของกระดาดทำการ

กระดาดทำการมีหลายชนิด เช่น กระดาดทำการ 6 ช่อง กระดาดทำการ 8 ช่อง กระดาดทำการ 10 ช่อง และกระดาดทำการ 12 ช่อง จะเลือกใช้แบบใดขึ้นอยู่กับความต้องการและความจำเป็นที่ต้องใช้ตามจำนวนและลักษณะความยุ่งยากของรายการบัญชีที่เกิดขึ้นในแต่ละกิจการสำหรับรูปแบบที่นิยมใช้กัน ได้แก่ กระดาดทำการ 8 ช่อง และกระดาดทำการแบบ 10 ช่องเนื่องจากสามารถช่วยการจัดทำงบการเงินกรณีที่กิจการมีรายการปรับปรุงบัญชี ณ วันสิ้นงวดด้วย

9.2 ส่วนประกอบต่างๆ ของกระดาดทำการ ดังนี้

1. ชื่อสถานประกอบกิจการ
2. เขียนชื่อกระดาดทำการ 8 ช่อง
3. เขียนคำว่า สำหรับระยะเวลา.....ปี สิ้นสุดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
4. เขียนชื่อบัญชีในช่องชื่อบัญชี
5. ใช้สำหรับเขียนเลขที่บัญชี
6. ช่องรายการปรับปรุง
7. ช่องงบกำไรขาดทุน
8. ช่องงบแสดงฐานะการเงิน

9.3 ประโยชน์ของกระดาดทำการ

1. เพื่อทำการทดสอบก่อนที่จะปิดบัญชีจริง
2. เพื่อการปรับปรุงได้สะดวก และถูกต้อง

3. เพื่อทำงบทดลองหลังการปรับปรุงรายการต่างๆ
4. เพื่อทำงบทดลองหลังจากการปิดบัญชี
5. เพื่อทำงบกำไรขาดทุน
6. เพื่อจัดทำงบดุล

10. การจัดทำงบกำไรขาดทุน

งบกำไรขาดทุนหรือบัญชีกำไรขาดทุน หมายถึง รายการที่แสดงผลการดำเนินงานของกิจการ สำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นระยะเวลา 3 เดือน 6 เดือนหรือ 1 ปีมาแล้วแต่ เป็นงบที่จะทำให้ทราบว่ากิจการมีกำไรหรือขาดทุนเท่าใด สามารถจัดทำได้ 2 รูปแบบ คือ แบบรายงาน (Report form) และแบบบัญชี (Account form) ตามมาตรฐานการบัญชีอาจจัดทำแบบแสดงยอดขั้นเดียว (Single step) และแบบแสดงยอดหลายขั้น (Multiple step)

ส่วนประกอบของงบกำไรขาดทุน

1. รายได้
2. ค่าใช้จ่าย
3. กำไรสุทธิ หรือ ขาดทุนสุทธิ

1. รายได้ (Revenues) หมายถึง ค่าตอบแทนที่กิจการได้รับจากการดำเนินงาน เช่น การขาย สินค้าหรือการบริการให้แก่ลูกค้า รวมทั้งผลตอบแทนจากการลงทุน เช่น ดอกเบี้ยรับจากการลงทุน พันธบัตรรัฐบาลหรือการลงทุนในหุ้นกู้ของบริษัทอื่น และเงินปันผลรับจากการลงทุน เป็นต้น รายได้ ค่าตอบแทนดังกล่าวอาจได้รับเงินสด สินทรัพย์อื่นๆ หรือสิทธิอื่นๆ เช่น ลูกหนี้การค้า (จากการขาย สินค้าหรือบริการเป็นเงินเชื่อ) หรือ รายได้ค้างรับ เช่น ดอกเบี้ยค้างรับ เงินปันผลค้างรับ เป็นต้น รายได้อาจแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. รายได้จากการดำเนินงาน (Operating Revenues) ได้แก่ รายได้จากการขาย สินค้าหรือการให้บริการซึ่งเป็นรายได้หลักจากการดำเนินงานปกติของกิจการ
2. รายได้อื่น (Other Revenues) ได้แก่ ดอกเบี้ยรับรายได้เงินปันผลและกำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์ (สินทรัพย์ซึ่งเลิกใช้งานแล้ว) เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่าย (Expenses) หมายถึง ต้นทุนที่เกิดจากการผลิตการจัดหาสินค้าหรือค่าบริการ ต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดรายได้ ค่าใช้จ่ายอาจจำแนกตามหน้าที่งานโดยแบ่งเป็น 6 ประเภท คือ

1. ต้นทุนขาย (Cost of Goods Sold) หมายถึง ต้นทุนสินค้าส่วนที่ขายไประหว่างงวด
2. ค่าใช้จ่ายในการขาย (Selling Expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการขายสินค้าหรือบริการเพื่อส่งเสริมให้มียอดขายเพิ่มขึ้น เช่น ค่าโฆษณา ค่านายหน้าพนักงานขาย เงินเดือนฝ่ายขาย ค่าขนส่งออก ค่าขนส่งสินค้าไปให้กับลูกค้า เป็นต้น
3. ค่าใช้จ่ายในการบริหาร (Administrative Expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานส่วนที่นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายในการขายเช่นเงินเดือนฝ่ายบริหารค่าเบี้ยประกันภัยสินทรัพย์ค่าเช่าค่าน้ำค่าไฟฟ้าโทรศัพท์ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์และหนี้สงสัยจะสูญ (ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับลูกหนี้ที่คาดว่าจะเก็บเงินไม่ได้) เป็นต้น

4. ค่าใช้จ่ายอื่น (Other Expenses) หมายถึง ค่าใช้จ่ายซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานปกติของกิจการแต่อาจเกิดขึ้นบ่อยเช่นขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ เป็นต้น

5. ต้นทุนทางการเงิน (Financial Costs) เป็นต้นทุนเกี่ยวกับการจัดหาเงินทุนมาใช้ในการดำเนินงาน เช่น ดอกเบี้ยจ่าย ค่าธรรมเนียมการกู้ยืม เป็นต้น ซึ่งจะแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในงบกำไรขาดทุนเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์และประเมินความสามารถของฝ่ายบริหาร

6. ภาษีเงินได้ (Income Tax) เป็นค่าใช้จ่ายที่กิจการต้องจ่ายให้รัฐบาลโดยคำนวณภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากรซึ่งอาจแตกต่างกันตามลักษณะธุรกิจและรูปแบบการจัดตั้งกิจการ เช่น

- บุคคลธรรมดาเสียภาษีเงินได้ในอัตราก้าวหน้าตามที่กฎหมายกำหนด
- นิติบุคคล* เสียไม่เงินได้ในอัตรา 30% จากกำไรสุทธิก่อนภาษีเงินได้ เป็นต้น

ถ้ารายได้ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายเรียกว่า ขาดทุนสุทธิ (Net Loss) ถ้ารายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายเรียกว่ากำไรสุทธิ (Net Prof) ซึ่งงบกำไรขาดทุนจะแสดงได้ 2 แบบ คือ

1. แบบบัญชี (Account Form) หรือแบบตัว 1 (T-Account) ซึ่งแสดงค่าใช้จ่ายล้ำซ้ายและแสดงรายได้ด้านขวา

2. แบบรายงาน (Report Form) เป็นการแสดงรายการโดยแสดงบัญชีประเภทรายได้ก่อนแล้วจึงแสดงประเภทค่าใช้จ่าย ส่วนประกอบต่างๆ ของงบกำไรขาดทุน (แบบรายงาน) ดังนี้

1. บรรทัดที่ 1 เขียน “ชื่อกิจการ”
2. เขียนคำว่า “งบกำไรขาดทุน”
3. เขียนระยะเวลาที่จัดทำงบกำไรขาดทุน
4. เขียนคำว่า “รายได้” ทางด้านซ้ายมือแล้วนำบัญชีรายได้หลัก และรายได้อื่นๆ

ของกิจการ มาลงรายการโดยเขียนเยื้องไปทางขวามือเล็กน้อย และเขียนจำนวนเงินทางขวามือแล้วรวมยอดรายได้ทั้งหมด

5. เขียนคำว่า “ค่าใช้จ่าย” ทางซ้ายมือให้ตรงกับรายได้ และนำบัญชีค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมด เขียนเยื้องไปทางขวามือเล็กน้อย พร้อมเขียนจำนวนเงินทางขวามือแล้วรวมยอดค่าใช้จ่ายทั้งหมด

6. เขียนคำว่า “กำไรสุทธิ” หาผลต่างระหว่างยอดรวมรายได้ และยอดรวมค่าใช้จ่าย ถ้ายอด รวมรายได้มากกว่ายอดรวมค่าใช้จ่ายผลต่างคือกำไรสุทธิ ถ้ายอดรวมค่าใช้จ่ายมากกว่ายอดรวมรายได้ ผลต่างคือขาดทุนสุทธิ

รูปแบบของงบกำไรขาดทุน (แบบบัญชี)

ชื่อกิจการ.....(1)

งบกำไรขาดทุน (2)

สำหรับระยะเวลา 1 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 25xx (3)

ค่าสำนักงาน	xxx	-	รายได้ค่าบริการ	xxx	-
ค่าพาหนะ	xxx	-	รายได้ค่าเบ็ดเตล็ด	xxx	-
ค่าสาธารณูปโภค	xxx	-			
เงินเดือน	xxx	-			
กำไรสุทธิ	xxx	-			
	xxx	-		xxx	-

ตารางที่ 2.7 รูปแบบของงบกำไรขาดทุน (แบบบัญชี)

ส่วนประกอบต่างๆ ของงบกำไรขาดทุน (แบบบัญชี) ดังนี้

1. บรรทัดที่ 1 เขียน “ชื่อกิจการ”
2. เขียนคำว่า “งบกำไรขาดทุน”
3. เขียนระยะเวลาที่จัดงบกำไรขาดทุน
4. ลงรายละเอียดเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายทางด้านขายมือเรียงมาตามลำดับ
5. ลงรายละเอียดที่เกี่ยวกับรายได้ทางด้านขายมือเรียงลงมาตามลำดับ
6. รวมยอดรายได้ เขียนกำไรสุทธิทางด้านเดบิต ส่วนขาดทุนสุทธิเขียนทางด้านเครดิต

10.1 งบกำไรขาดทุนแบบรายงาน

1. เขียนหัวของงบกำไรขาดทุน 3 บรรทัดให้อยู่กลางกระดาษ ซึ่งประกอบไปด้วย - บรรทัดที่ 1 ชื่อกิจการ - บรรทัดที่ 2 คำว่า “งบกำไรขาดทุน” - บรรทัดที่ 3 รอบระยะเวลาในการทำงบกำไรขาดทุน และวันที่สิ้นสุด
2. เขียนคำว่า “รายได้” แล้วนำบัญชีหมวดรายได้มาใส่ในงบกำไรขาดทุน หากรายได้มีมากกว่า 1 รายการให้แสดงการรวมยอดรายได้ทั้งหมดด้วย
3. เขียนคำว่า “ค่าใช้จ่าย” แล้วนำบัญชีหมวดค่าใช้จ่ายได้มาใส่ในงบกำไรขาดทุนหากค่าใช้จ่ายมีมากกว่า 1 รายการให้แสดงการรวมยอดค่าใช้จ่ายทั้งหมดด้วย
4. หากผลต่างระหว่างยอดรวมของรายได้ กับยอดรวมของค่าใช้จ่าย หากรายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย ผลต่างนี้เรียกว่า “กำไรสุทธิ” แต่หากรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่าย ผลต่างนี้เรียกว่า “ขาดทุนสุทธิ”

ชื่อกิจการ.....

งบกำไรขาดทุน

สำหรับระยะเวลา.....สิ้นสุดวันที่.....

รายได้:

รายได้ค่าเช่า	XX	
รายได้ค่าบริการ	<u>XX</u>	
รวมรายได้		XX

ค่าใช้จ่ายอื่น:

ต้นทุนบริการ	XX	
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการ	<u>XX</u>	
รวมค่าใช้จ่าย		<u>XX</u>
กำไรสุทธิก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย		XX
หัก ดอกเบี้ยจ่าย		XX
กำไรสุทธิ		<u>XX</u>

10.2 งบกำไรขาดทุนแบบหลายชั้น

งบกำไรขาดทุนแบบหลายชั้นจะแสดงรายได้จากการขายหักด้วยค่าใช้จ่ายเป็นนัยๆ ซึ่งจะให้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากกว่าเนื่องจากแยกผลจากการดำเนินงานปกติ และไม่ปกติของกิจการ ทำให้ ประเมินความสามารถในการทำกำไรของกิจการได้ดีกว่า ตัวอย่างที่ 7 งบกำไรขาดทุนแบบหลายชั้น

บริษัท ก ข ค จำกัด (มหาชน)

งบกำไรขาดทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 25XX

รายได้		xx
รายได้จากการขาย	xx	
รายได้อื่น	xx	
รวมรายได้	<u>xx</u>	
ค่าใช้จ่าย		xx
หัก ต้นทุนขาย		
กำไรขั้นต้น		
หัก ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร		xx
กำไรจากการดำเนินงาน		
บวก รายได้อื่น	xx	
หัก ค่าใช้จ่ายอื่น		xx
กำไรก่อนหักภาษีเงินได้		
หัก ภาษีเงินได้	<u>xx</u>	
กำไร หรือ ขาดทุนสุทธิ	<u>xx</u>	

10.3 การจัดทำงบกำไรขาดทุนแบบบัญชี (Account Form)

1. เขียนหัวของงบกำไรขาดทุน 3 บรรทัดให้อยู่กลางกระดาษ ซึ่งประกอบไปด้วย - บรรทัดที่ 1 ชื่อกิจการ - บรรทัดที่ 2 คำว่า “งบกำไรขาดทุน” - บรรทัดที่ 3 รอบระยะเวลาในการทำงบกำไรขาดทุน และวันที่สิ้นสุด

2. แบ่งกระดาษออกเป็น 2 ด้าน

3. นำบัญชีหมวดค่าใช้จ่ายไว้ทางด้านซ้ายมือ และบัญชีหมวดรายได้ไว้ทางด้านขวามือ

4. หาผลต่างของรายได้กับค่าใช้จ่าย และทำให้อยอดรวมของทั้ง 2 ด้านเท่ากัน

ตัวอย่าง งบกำไรขาดทุนแบบบัญชี

สมศักดิ์บาร์เบอร์

งบกำไรขาดทุน

สำหรับรอบระยะเวลา 1 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 พฤษภาคม 2546

เงินเดือนและค่าจ้าง	32,000 -	รายได้ค่าบริการตัดผม	68,700 -
ค่าเช่า	12,000 -	รายได้อื่นๆ	<u>1,900 -</u>
ค่าโฆษณา	1,500 -		
ค่าสาธารณูปโภค	1,250 -		
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	950 -		
กำไรสุทธิ	<u>22,900 -</u>		
	<u>70,600 -</u>		<u>70,600 -</u>

11. การจัดทำงบแสดงฐานะการเงิน

งบแสดงฐานะการเงิน คือ งบการเงินที่แสดงให้เห็นถึงฐานะการเงินของบริษัทว่าเป็นอย่างไร ณ จุดเวลาใดเวลาหนึ่ง เช่น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทมีสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของผู้ถือหุ้น เป็นจำนวนเท่าใด งบแสดงฐานะการเงินจะแบ่งส่วนประกอบเป็น 3 ส่วนหลักๆ ดังนี้

1. สินทรัพย์ - ทรัพยากรที่อยู่ในความควบคุมของกิจการ และสามารถก่อให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อกิจการได้ เช่น เงินสด ลูกหนี้ สินค้า ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เป็นต้น

2. หนี้สิน - ภาระผูกพันที่เป็นผลจากอดีตถึงปัจจุบัน ทำให้กิจการต้องสูญเสียประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคต (เพราะต้องจ่ายชำระคืน) เช่น เจ้าหนี้ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เงินกู้ยืม เป็นต้น

3. ส่วนของผู้ถือหุ้น - มูลค่าสินทรัพย์สุทธิ หลังจากหักหนี้สินทั้งสิ้นออกแล้ว ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

ส่วนของผู้ถือหุ้น = สินทรัพย์ - หนี้สิน

11.1 โครงสร้างของงบแสดงฐานะการเงินเป็นดังต่อไปนี้

1. สินทรัพย์

1. สินทรัพย์หมุนเวียน คือ สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องสูง และสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ภายใน 1 ปี เช่น เงินสด เงินฝากธนาคาร ลูกหนี้การค้า สินค้าคงเหลือ เป็นต้น

2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน คือ สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ และเป็นสินทรัพย์ที่ใช้ดำเนินงาน ทั่วไป และมีอายุการใช้งานมากกว่า 1 ปี เช่น ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน เป็นต้น

2. หนี้สิน

1. หนี้สินหมุนเวียน คือ หนี้สินระยะสั้นที่เป็นภาระผูกพันซึ่งเป็นผลจากการดำเนินงานในอดีตจนถึงปัจจุบันที่บริษัทต้องจ่ายเงินออกไปภายใน 1 ปี เช่น เจ้าหนี้การค้า ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย รายได้รับล่วงหน้า

2. หนี้สินไม่หมุนเวียน คือ หนี้สินระยะยาวที่เป็นภาระผูกพันซึ่งเป็นผลจากการดำเนินงานในอดีตจนถึงปัจจุบันที่บริษัทต้องจ่ายเงินออกไปโดยมีระยะเวลาในการจ่ายชำระมากกว่า 1 ปี เช่น เงินกู้ยืมระยะยาว เป็นต้น

3. ส่วนของผู้ถือหุ้น

1. ทุน คือ เงินลงทุนที่เจ้าของบริษัทร่วมกันลงทุนในบริษัทตามสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นแต่ละคน

2. กำไรสะสม คือ กำไรสะสมที่บริษัททำมาหาได้ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันสุทธิในการกระทบยอดตัวกำไรสะสมนั้นเป็นดังต่อไปนี้ $\text{กำไรสะสมปลายงวด} = \text{กำไรสะสมต้นงวด} + \text{กำไรสุทธิ} - \text{เงินปันผลจ่าย}$

11.2 ประโยชน์ของงบการเงิน

1. ทำให้ผู้ใช้งานงบการเงินทราบถึง คุณภาพการบริหารงานของผู้บริหารว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

2. ทำให้ผู้ใช้งานงบการเงินทราบถึง ผลการดำเนินงานของกิจการ และฐานะทางการเงินของกิจการว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดีหรือไม่

3. ทำให้ผู้ใช้งานงบการเงิน ศึกษาข้อมูลผลกระทบต่างๆ จากเหตุการณ์ในอดีตเพื่อประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ปัจจุบัน

12. การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

การวิเคราะห์งบการเงิน ถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการพัฒนาตลาดทุนไทย เนื่องจากงบการเงินแสดงถึงข้อมูลโดยสรุปเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินในอดีต ซึ่งช่วยให้ผู้มีส่วนได้เสีย เช่น ผู้ถือหุ้นและเจ้าหนี้ สามารถประเมินผลการบริหารจัดการธุรกิจ และผลกระทบด้านสภาพแวดล้อม ที่องค์กรมีส่วนเกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสามารถนำข้อมูลจากงบการเงินมาประยุกต์ใช้ร่วมกับปัจจัยแวดล้อมอื่นๆ ในการคาดการณ์ผลการดำเนินงานกระแสเงินสด มูลค่ากิจการ การดำรงสัดส่วนทางการเงิน เพื่อประกอบการตัดสินใจด้านการลงทุนได้ การจะใช้งบการเงินได้ อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจแนวคิดพื้นฐานทางบัญชี และองค์ประกอบของงบการเงิน เพื่อให้สามารถอนุมานได้ถึงผลกระทบของการใช้วิธีการทางบัญชีที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะผลกระทบของทางเลือกวิธีการทางบัญชีที่มีต่อผลกำไร ส่วนของผู้ถือหุ้น กระแสเงินสดและตัววัดผลการดำเนินงานอื่นๆ ของกิจการ การวิเคราะห์งบการเงินที่จะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินตัดสินใจได้ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพควรทำอย่างเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ สิ่งสำคัญคือต้องรู้ก่อนว่าเราจะวิเคราะห์งบการเงินเพื่ออะไร ใครเป็นผู้ที่ใช้ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในช่วงเวลาใด และรายงานที่ต้องการคืออะไร เพราะคนที่ใช้ งบการเงินต่างกับวัตถุประสงค์ต่างกัน การคัดเลือกเครื่องมือมาใช้ในการวิเคราะห์ก็ย่อมแตกต่างกัน

2. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์ได้แล้วจะทราบว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง คือ อะไรบ้าง เช่น หากวิเคราะห์กระแสเงินสดของกิจการเพราะฉะนั้นข้อมูลที่เกี่ยวข้อง คือ งบกระแส เงิน สด แล้วจะวิเคราะห์สำหรับกิจการปีนี้เทียบกับปีก่อนหรือเปรียบเทียบกับบริษัทอื่นใน อุตสาหกรรม เดียวกับขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูล ไม่ใช่แค่การนำข้อมูลที่มีอยู่มาแล้วมารวมเป็น ไฟล์เดียวการ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจำเป็นจะต้องทำความเข้าใจข้อมูลเหล่านั้นด้วย เริ่มตั้งแต่การ ทำความเข้าใจใน เศรษฐกิจในภาพรวม ทำความเข้าใจอุตสาหกรรมที่กิจการกำลังวิเคราะห์ข้อมูลอยู่นั้น ว่ามีสถานการณ์ เป็นอย่างไรในตอนนั้นๆ นอกจากนี้ยังต้องทำความเข้าใจในตัวบริษัทที่กำลังวิเคราะห์ ข้อมูลการทำ ความเข้าใจมีประโยชน์การทำความเข้าใจข้อมูลในอดีตและปัจจุบัน ถือเป็นสิ่งสำคัญ อย่างมาก นอกจากนี้ยังต้องรู้ว่าคู่แข่งในธุรกิจเป็นอย่างไรบ้างเพื่อที่ว่าการวิเคราะห์ข้อมูลจะได้ถูกต้อง แล้วก็มี ความแม่นยำมากยิ่งขึ้น

3. การปรับสภาพข้อมูลสำหรับบางกิจการต้องวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบกับคู่แข่ง ต้อง มา ดูก่อนว่ากิจการใช้มาตรฐานการบัญชีอะไรคู่แข่งใช้มาตรฐานการบัญชีอะไร เพราะจะมีข้อแตกต่าง ในการรับรู้ของแต่ละมาตรฐานการบัญชีสำหรับบางกิจการใช้มาตรฐานการบัญชีที่เป็นของประเทศ ไทย แต่บางกิจการอาจจะใช้ US GAAP ที่เป็นมาตรฐานการบัญชีของประเทศสหรัฐอเมริกาเวลาที่จะ เอาข้อมูลมาใช้ถ้ามีความแตกต่างกันมากแล้วทำให้การแปลความแตกต่างกันจำเป็นต้องปรับข้อมูล เหล่านั้นให้เป็นข้อมูลที่สามารถเปรียบเทียบกันได้ สำหรับขั้น ตอนการปรับสภาพข้อมูลสิ่งที่ต้อง เข้าใจเป็นอย่างแรกคือเข้าใจธุรกิจที่กำลังวิเคราะห์ข้อมูลก่อน

4. การเลือกวิธีวิเคราะห์งบการเงิน วิธีวิเคราะห์งบการเงินนั้น มีหลายวิธีไม่ว่าจะเป็นการ วิธี วิเคราะห์แนวโน้มวิเคราะห์ส่วนประกอบของงบการเงินหรือว่าการใช้ Ratio และการวิเคราะห์ เเจาะลึก เข้าไปในงบกระแสเงินสด ยกตัวอย่างเช่น ถ้าจะวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของบริษัท มี Patio เป็น 10 แต่ขึ้นอยู่กับว่าจะเลือกใช้ Ratio ตัวใด โดยต้องเลือกที่ตอบโจทย์ได้แสดงในสิ่งที่ อยากรู้ได้และแสดงในสิ่งที่ผู้บริหารต้องการ

5. การแปลความหมาย แม้ว่าเราจะเลือกเครื่องมือวิเคราะห์งบการเงินถูกต้องและการ คำนวณตัวเลขเปรียบเทียบกัน แต่ขาดความแปลความจะไม่มีใครเข้าใจในผลงานของเราเลย นักวิเคราะห์ต้องแปลความให้ได้ว่าผลจากการคำนวณเราแปลความได้อย่างไรบ้าง เช่น การที่ วิเคราะห์ข้อมูลมา ROA ROE สูงกว่าปีที่แล้ว แปลว่าอะไร แปลว่าดีต่อกิจการหรือไม่หรือแปลว่า ตอนนี้องค์กรกำลังแย้ขั้นตอนนี้ถือว่าเป็นขั้นสำคัญของผู้วิเคราะห์งบการเงินหากไม่เข้าใจธุรกิจที่ แท้จริงและแปลความผิดๆ จะส่งผลต่อการตัดสินใจที่ผิดพลาดของผู้ใช้บังคับก็เป็นได้

6. การจัดทำรายงาน และสรุปผล เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการวิเคราะห์งบการเงินซึ่งอาจ ต้อง ทำเป็นกราฟหรือตารางขึ้นอยู่กับการ Design แต่สิ่งที่สำคัญ สำหรับการรายงานสรุปผลคือต้อง ทำให้ เข้าใจ และตอบโจทย์วัตถุประสงค์ให้ได้ รวมถึงการแปลความหมายให้มันสอดคล้องกับสิ่งที่ผู้ใช้ ผลการวิเคราะห์ต้องการนั่นเอง การวิเคราะห์งบการเงินมีจุดประสงค์ 2 ประการดังนี้

1. การหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของกิจการ

2. การนำข้อเท็จจริงที่ได้มาประกอบการตัดสินใจหรือเสนอแนะแนวทางการตัดสินใจหรือ เสนอแนะแนวทางการตัดสินใจ

13. การประเมินความพึงพอใจ

13.1 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ (Satisfaction) ได้มีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลายความหมายดังนี้ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า พึงพอใจ หมายถึง รัก ชอบใจ และพึงใจ หมายถึง พอใจ ชอบใจ

ดิเรก (2528) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทศนคติทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความรู้สึกหรือทศนคติที่ดีต่องานที่ทำของบุคคลที่มีต่องานในทางบวก ความสุขของบุคคลอื่นเกิด จากการปฏิบัติงานและได้รับผลเป็นที่พึงพอใจ ทำให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้น มีความสุข ความ มุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและมีกำลังใจ มีความผูกพันกับหน่วยงาน มีความภาคภูมิใจในความสำเร็จ ของงานที่ทำและสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานส่งผลต่อถึง ความก้าวหน้าและความสำเร็จขององค์การอีกด้วย

วิรุฬ (2542) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะมีความคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมาก และได้รับการตอบสนองด้วยดีจะมีความพึงพอใจมากแต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อยสอดคล้องกับ

ฉัตรชัย (2535) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกหรือทศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่ง หนึ่งหรือปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้น หากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

กิตติมา (2529) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจที่มีต่อองค์ประกอบและสิ่ง จงใจในด้านต่างๆ เมื่อได้รับการตอบสนอง

กาญจนา (2546) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็น นามธรรมไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่สามารถ สังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนและต้องมึสิ่งเร้าที่ตรงต่อความต้องการของบุคคล จึงจะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจ ดังนั้นการสิ่งเร้าจึงเป็นแรงจูงใจของบุคคลนั้นให้ เกิดความพึงพอใจในงานนั้น

นภารัตน์ (2544) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกทางบวกความรู้สึกทางลบและ ความสุขที่มีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ

เทพพนม และสวีน (2540) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นภาวะของความพึงใจหรือภาวะที่มีอารมณ์ในทางบวกที่เกิดขึ้น เนื่องจากการประเมินประสบการณ์ของคนๆหนึ่ง สิ่งที่เขาเคยไประหว่างการเสนอให้กับสิ่งที่ได้รับจะเป็นรากฐานของการพอใจและไม่พอใจได้

สง่า (2540) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือเป็นความรู้สึกขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ จากการตรวจสอบเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดี ของบุคคล ซึ่งมักเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการ ก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ตรงกันข้ามหากความต้องการของตนไม่ได้รับการตอบสนองความไม่พึงพอใจก็จะเกิดขึ้น

13.2 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

Shelly อ้างโดย ประกายดาว (2536) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ ว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้เป็นความรู้สึกที่แตกต่างจากความรู้สึกทางบวกอื่นๆ กล่าวคือ เป็นความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับความสุขสามารถทำให้เกิดความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและมีความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกในทางบวกอื่นๆ ขณะที่วิชัย (2531) กล่าวว่า แนวคิดความพึงพอใจที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความต้องการของมนุษย์ กล่าวคือ ความพึงพอใจจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนอง ซึ่งมนุษย์ไม่ว่าอยู่ในที่ใดย่อมมีความต้องการขั้นพื้นฐานไม่ต่างกัน

พิทักษ์ (2538) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นปฏิกิริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น ที่แสดงผลออกมาในลักษณะของผลลัพธ์สุดท้ายของกระบวนการประเมิน โดยแบ่งบอกทิศทางของผล การประเมินว่าเป็นไปในลักษณะทิศทางบวกหรือทิศทางลบหรือไม่มีปฏิกิริยาคือเฉยๆ ต่อสิ่งเร้า หรือ สิ่งที่มากระตุ้น

สุเทพ (2541) ได้สรุปว่า สิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรู้สึกพึงพอใจมีด้วยกัน 4 ประการ คือ

1. สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (material inducement) ได้แก่ เงิน สิ่งของ หรือสถานะทางกายภาพที่ให้แก่ผู้ประกอบการต่างๆ
2. สภาพทางกายภาพที่พึงปรารถนา (desirable physical condition) คือ สิ่งแวดล้อมในการ ประกอบกิจกรรมต่างๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งอันก่อให้เกิดความสุขทางกาย
3. ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (ideal benefaction) หมายถึง สิ่งต่างๆสนองความต้องการของบุคคล

14. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิญญูดี คล้ายแก้ว (2550) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์การบริหารงบประมาณของคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. 2547-2549 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ และวิเคราะห์รายจ่ายงบประมาณ ทั้งจากงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้ พบว่ามีรายจ่ายทั้งหมดจากงบประมาณแผ่นดินและงบประมาณเงินรายได้ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2547-2549 เท่ากับ 137.39 159.30 และ 178.20 ล้านบาทตามลำดับ ใช้งบประมาณแผ่นดิน ร้อยละ 59.75 ใช้งบประมาณเงินรายได้ ร้อยละ 40.25 รายจ่าย ทั้งหมดเป็นรายจ่ายหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ร้อยละ 45.56 หมวดค่าตอบแทน

ใช้สอยและวัสดุ ร้อยละ 24.35 หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ร้อยละ 12.02 หมวดเงินอุดหนุน ร้อยละ 9.19 หมวดค่าจ้างชั่วคราว ร้อยละ 3.52 อื่นๆ (เงินสมทบมหาวิทยาลัย) ร้อยละ 2.32 หมวดรายจ่ายอื่น ร้อยละ 1.79 หมวดค่าสาธารณูปโภค ร้อยละ 1.25 และจากการเปรียบเทียบแผนการใช้จ่ายและรายจ่ายจริงงบประมาณเงินรายได้ พบว่า รายจ่ายจริงในแต่ละปีน้อยกว่าแผนการใช้จ่าย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2555) ได้ทำการศึกษาค่าใช้จ่ายงบดำเนินงาน (ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ) งบเงินอุดหนุน งานการจัดการศึกษา ปีงบประมาณ 2552-2553 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิเคราะห์ค่าใช้จ่ายงบดำเนินงาน (ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ) และงบเงินอุดหนุน งานการจัดการศึกษา ปีงบประมาณ 2552-2553 ใช้เครื่องมือผังพาราโตของ TOM ในการวิเคราะห์ โดยเรียงลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย พบว่า ประเภทค่าตอบแทนสูงสุด ร้อยละ 36.43 ลำดับ 2 ประเภทค่าใช้สอย ร้อยละ 35.60 ลำดับ 3 ประเภทค่าวัสดุ ร้อยละ 14.92 ลำดับ 4 ประเภทค่าจ้าง ร้อยละ 7.75 เงินอุดหนุนทุนการศึกษา ร้อยละ 4.50 น้อยที่สุดประเภทค่าสาธารณูปโภค ร้อยละ 0.80 จากการรวบรวมค่าใช้จ่าย 2 ปีงบประมาณ ค่าใช้จ่ายที่มากที่สุดคือประเภทค่าตอบแทน จำนวน 23,618,599.04 บาท การค่าตอบแทนที่มากที่สุด คือ ค่าสมนาคุณสาขาขาดแคลน จำนวน 10,260,925 บาท ข้อมูลเปรียบเทียบการจ่ายเงินสมนาคุณจากหน่วยงานภายในและภายนอกคณะ วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ไม่มีการจ่ายเงินสมนาคุณลักษณะนี้ คณะวิทยาศาสตร์และทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จ่ายต่ำกว่าคณะวิศวกรรมศาสตร์ ค่าใช้จ่ายประเภทค่าใช้สอย จำนวน 23,085,057.33 ส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายประเภทค่าวัสดุ จำนวน 9,675,626.65 เป็นค่าวัสดุสำนักงานมากที่สุด คณะ วิศวกรรมศาสตร์ มีรายได้จากค่าธรรมเนียมการศึกษา ร้อยละ 86.04 รายได้บริการวิชาการ ร้อยละ 6.39 รายได้ประเภทอื่น ร้อยละ 5.01 และรายได้จากการดำเนินงาน ร้อยละ 2.56

14.1 แนวคิดเกี่ยวกับรายได้

ธารี หิรัญรัมย์และคณะ (2541 : 50 - 51) ได้ให้ความหมายของรายได้ไว้ว่า รายได้ หมายถึง ผลตอบแทนที่ธุรกิจได้รับจากการขายสินค้าหรือบริการแก่ลูกค้า ซึ่งคำนวณเป็นจำนวนเงินที่แน่นอน รายได้ยังรวมถึงกำไรที่ได้จากการขายสินค้าหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ ดอกเบี้ยรับที่ได้จากการให้ยืม เงิน เงินปันผลจากการลงทุนซื้อหุ้นในธุรกิจอื่นๆ ฯลฯ รายได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. รายได้โดยตรง (Direct Revenue) หรือรายได้จากการดำเนินงาน คือ รายได้ที่เกิดขึ้นตาม วิธีการการค้าโดยปกติ เช่น รายได้จากการขายสินค้าที่เป็นธุรกิจที่ซื้อขายสินค้าหรือผลิตสินค้าสำเร็จรูป เพื่อขายรายได้จากค่าบริการถ้าเป็นธุรกิจประเภทให้บริการ รายได้จากดอกเบี้ยเป็นธุรกิจธนาคาร หรือสถาบันทางการเงิน รายได้ค่าธรรมเนียมวิชาชีพถ้าเป็นธุรกิจของผู้ยัดวิชาชีพอิสระ เช่น แพทย์ ทนายความ และผู้สอบบัญชี เป็นต้น

2. รายได้อื่น (Other Revenue) คือ รายได้ที่มีได้เกิดขึ้นตามวิธีการการค้าโดยปกติของกิจการซึ่งนานๆ จะเกิดขึ้นครั้งหนึ่ง เช่น กำไรจากการขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์

14.2 แนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทน

ผลตอบแทนจะแบ่งเป็น 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ รายได้ระหว่างการถือครอง และกำไรจากการซื้อและขาย เช่น การถือครอง "หุ้นสามัญ" จะได้รับผลตอบแทน ดังนี้

ผลตอบแทนหุ้นสามัญ = เงินปันผล + กำไรส่วนเกินจากการซื้อและขาย เช่น ตอนต้นปีซื้อหุ้นสามัญราคา 150 บาท ระหว่างปีได้รับเงินปันผล 5 บาทและปลายปีขายหุ้นนี้ออกไปในราคา 170 บาท ก็จะได้กำไรส่วนเกิน 20 บาท รวมเป็นผลตอบแทน 25 บาท (แต่ก็อาจเกิดการขาดทุนได้เช่นกัน หรืออาจไม่ได้รับเงินปันผล ซึ่งถือเป็นความเสี่ยง) หรือในกรณี "หุ้นกู้" ผลตอบแทนจะอยู่ในรูปลักษณะ ดังนี้

ผลตอบแทนหุ้นกู้ = ดอกเบี้ยรับ + กำไรส่วนเกินจากการซื้อและขาย ซึ่งมีความเสี่ยงเรื่อง ราคาและรายได้ดอกเบี้ยเช่นกัน การลงทุนในสินทรัพย์ทุกประเภทเราต้องรู้ว่าจะได้ผลตอบแทนอย่างไร สินทรัพย์บางอย่างอาจไม่ได้ให้ผลตอบแทนระหว่างการถือครองเช่น ทองคำ แม้ว่าเรายังไม่ขายออกไปแต่เราก็คำนวณหาผลตอบแทน โดยสมมติว่าถ้าขายออกไปจะได้กำไร (ขาดทุน) ส่วนเกินเท่าใด เพื่อใช้เปรียบเทียบกับทางเลือกอื่นๆ ในการลงทุน อัตราผลตอบแทนวิธีอัตรากำไร (Margin Ratio) นภาพร ณ เชียงใหม่ (2549 : 52)

14.3 อัตรากำไรสุทธิ (Net profit Margin)

อัตรากำไรเป็น อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรของธุรกิจ ซึ่งจะรวมถึงความสามารถในการจัดการหรือ บริหารต้นทุนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพราะอัตรากำไรนั้นเป็นการเปรียบเทียบ ความสัมพันธ์ระหว่างกำไรสุทธิและความสามารถในการหารรายได้หรือ ยอดขายของกิจการ ถ้าการได้มาซึ่งผลกำไรเกิดจากการขายหักด้วยค่าใช้จ่าย การเปลี่ยนแปลงของยอดขายและการเปลี่ยนแปลงของ ค่าใช้จ่ายต่างๆ ก็ล้วนแต่จะส่งผลกระทบต่อกำไรสุทธิของกิจการ ดังนั้นการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไรของกิจการด้วยอัตรากำไรจึงควรใช้ควบคู่ไปกับการวิเคราะห์โครงสร้างในงบการเงิน ดังนี้

$$\text{อัตรากำไร} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ขายสุทธิ}}$$

การรับรู้รายได้ทางบัญชี	การรับรู้รายได้ทางภาษี
1. การขายสินค้า กิจกรรมต้องรับรู้รายได้จากการขายสินค้าเมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อดังต่อไปนี้ - กิจกรรมได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มี นั้น สำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อ แล้ว - กิจกรรมไม่เกี่ยวข้องในการบริหารสินค้าอย่างต่อเนื่องในระดับที่เจ้าของพึงกระทำ หรือไม่ได้ควบคุมสินค้าที่ขายไปแล้วทั้งทางตรงและ ทางอ้อม - กิจกรรมสามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ อย่าง น่าเชื่อถือ - มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของรายการบัญชี นั้น - กิจกรรมสามารถวัดมูลค่าของต้นทุนที่เกิดขึ้น หรือ ที่จะเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากรายการบัญชี นั้นได้ อย่างน่าเชื่อถือ	1. การขายสินค้า - กิจกรรมต้องรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิโดยให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้ว่า จะยังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลา บัญชีนั้น (มาตรา 65) - ในการรับรู้รายได้ รายจ่ายเพื่อเสียภาษีเงินได้ นิติบุคคล สำหรับการขายสินค้าต้องใช้เกณฑ์ สิทธิตาม มาตรา 65 แห่งประมวลรัษฎากร ประกอบกับคำสั่ง กรมสรรพากรที่ ท.ป. 1/2528 ลงวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ.2528 กล่าวคือ การรับรู้รายได้จากการขายสินค้าเกิดขึ้นเมื่อบริษัทฯ ได้โอนความเสี่ยงและ ผลตอบแทนที่เป็นสาระสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้านั้น ให้แก่ผู้ซื้อ

ตารางที่ 2.8 การรับรู้รายได้ (ต่อ)

การรับรู้รายได้ทางบัญชี	การรับรู้รายได้ทางภาษี
2. การให้บริการเมื่อผลของรายการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสามารถประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือ กิจการต้องรับรู้รายการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการเป็นรายได้ตามขั้น ความสำเร็จของรายการ ณ วันสิ้นรอบ ระยะเวลา รายงานผลของรายการสามารถ ประมาณได้อย่างน่าเชื่อถือเมื่อ - การให้บริการของกิจการสนามกอล์ฟหรือกิจการ เป็นไปตามเงื่อนไขทุกข้อต่อไปนี้ - กิจการสามารถวัดมูลค่าของจำนวนรายได้ได้อย่างน่าเชื่อถือมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจของรายการบัญชีนั้น - กิจการสามารถวัดขั้นความสำเร็จของรายการบัญชี ณ วันที่เนงบการเงินได้อย่างน่าเชื่อถือ - กิจการสามารถวัดมูลค่าของต้นทุนได้อย่างน่าเชื่อถือต้นทุนในที่นี้ หมายถึง ต้นทุนที่เกิดขึ้นแล้วและที่จะ เกิดขึ้นเพื่อให้รายการบัญชีนั้นเสร็จสมบูรณ์	2. การให้บริการ - รับรู้รายได้ตามเกณฑ์สิทธิ โดยให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นใน รอบระยะเวลาบัญชีใด แม้ว่าจะยังไม่ได้รับชำระในรอบ ระยะเวลาบัญชีนั้นมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น (ม.65 และ ท.ป.1/2528 ข้อ 3.8) ให้บริการตามสัญญาระยะยาวแก่สมาชิกต้องนำรายได้ที่เรียกเก็บหรือพึงเรียกเก็บในลักษณะเป็นเงินก้อนเพื่อตอบแทนการให้บริการทั้งจำนวนไม่ว่ารายได้ นั้นจะเกิดขึ้นจากการผ่อนชำระหรือชำระครั้งเดียว และไม่ว่าจะเรียกเก็บในลักษณะเงินค่าสมาชิก เงินประกัน เงินมัดจำ เงินจ่ายล่วงหน้า เพื่อเป็น ค่าใช้จ่าย หรือเงินอื่นที่เรียก เก็บในลักษณะทำนองเดียวกันมารวมคำนวณ เป็นรายได้ ทั้งจำนวนในรอบระยะเวลาบัญชีที่ ได้เริ่มให้บริการหรือจะนำรายได้นั้นมาเฉลี่ย ตามส่วนแห่งจำนวนปีตาม สัญญา แต่ไม่เกิน 10 ปี และ นำมารวมคำนวณเป็นรายได้ในแต่ละรอบ ระยะเวลาบัญชีตามสัญญา แต่ไม่เกิน 10 รอบ ระยะเวลาบัญชีนับแต่ ระยะเวลาบัญชีที่ได้เริ่มให้บริการก็ได้

ตารางที่ 2.9 การรับรู้รายได้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

ในการจัดทำโครงการการวางระบบบัญชีและจัดทำบัญชีให้กับร้านอาหาร DG ในครั้งนี้คณะผู้จัดทำได้ดำเนินการจัดทำโครงการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
3. การศึกษาความพึงพอใจของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด เจ้าของร้านอาหาร DG

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจะเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่ 6 พฤศจิกายน 2568 – 31 ธันวาคม 2569 ข้อมูลประกอบด้วย

1. ประวัติความเป็นมาของร้านอาหารตามสั่ง DG

นางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด (คุณนิต) อายุ 43 ปี ก่อนที่คุณนิตจะมาเปิดกิจการร้านอาหารตามสั่ง DG คุณนิตเคยทำงานโรงงาน ทำหน้าที่เป็น QC รายได้น้อยไม่เพียงพอในแต่ละเดือน จึงได้ตัดสินใจนำเงินเก็บมาเปิดร้านอาหารตามสั่ง เพื่อจะประกอบอาชีพอิสระเปิดร้านเป็นของตัวเอง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายของเดือนพฤษภาคม - เดือนธันวาคม 2568 โดยนำข้อมูลที่ได้นำบันทึกในตารางประจำวัน

วัน/เดือน/ปี	รายการ	จำนวนเงิน	
6 พ.ย. 68	พูดคุยถึงความเป็นมาและเหตุผลที่มาของร้านอาหารตามสั่ง DG และสอบถามเกี่ยวกับเรื่องวัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง	100,000	-
	รวมถึงเงินที่นำมาลงทุนครั้งแรก	1,800	-
	ซื้อถังแก๊ส	2,250	-
	ซื้อหม้อหุงข้าว	350	-
	ซื้อถาดสแตนเลส	100	-
	ซื้อทัพพี	50	-
	ซื้อช้อน	500	-
	ซื้อจาน	230	-
	ซื้อกล่องโฟม	2,335	-
	ซื้ออุปกรณ์ทำอาหาร	300	-
7 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 5 กิโลกรัม	1,350	-
	ซื้อไข่ 2 แผง	200	-
	ซื้อผัก	2,000	-
	ซื้อข้าวสาร 1 กระสอบ	350	-
	ซื้อเครื่องปรุง	650	-
	ซื้อเครื่องต้ม	2,200	-
7 พ.ย. 68	ขายอาหารตามสั่ง เริ่มต้นที่ 40 – 250 บาท	9,000	-
	ขายเครื่องต้ม เริ่มต้นที่ 10 – 990 บาท	1,500	-
10 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	810	-
	ซื้อผัก	2,015	-
	ซื้อเครื่องต้ม	400	-
	ซื้อเครื่องปรุง	550	-
	ซื้อไข่	100	-
	เปลี่ยนถังแก๊ส	450	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,520	-
	ขายเครื่องต้ม	2,380	-

วัน/เดือน/ปี	รายการ	จำนวนเงิน	
11 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 3 กิโลกรัม	420	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อผัก	2,255	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	1,860	-
	ขายอาหารตามสั่ง	13,360	-
	ขายเครื่องดื่ม	3,340	-
12 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 3 กิโลกรัม	420	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 2 กิโลกรัม	540	-
	ซื้อผัก	2,165	-
	ซื้อไข่ 2 แผง	200	-
	ซื้อเครื่องปรุง	835	-
	ขายอาหารตามสั่ง	15,600	-
	ขายเครื่องดื่ม	3,900	-
13 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 5 กิโลกรัม	1,350	-
	ซื้อผัก	2,015	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	550	-
	ขายอาหารตามสั่ง	14,875	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,625	-
14 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อผัก	2,065	-
	ซื้อไข่ 1 แผง	100	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	1,945	-
	ขายอาหารตามสั่ง	12,480	-
	ขายเครื่องดื่ม	3,120	-
17 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 5 กิโลกรัม	1,350	-
	ซื้อผัก	1,985	-
	ซื้อเครื่องปรุง	925	-
	ขายอาหารตามสั่ง	8,765	-
	ขายเครื่องดื่ม	1,235	-

วัน/เดือน/ปี	รายการ	จำนวนเงิน	
18 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 3 กิโลกรัม	420	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อผัก	2,365	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	2,525	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,090	-
	ขายเครื่องดื่ม	1,010	-
19 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	420	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 2 กิโลกรัม	540	-
	ซื้อไข่ 1 แผง	100	-
	ซื้อผัก	2,180	-
	ซื้อเครื่องปรุง	1,435	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,835	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,455	-
20 พ.ย. 68	ซื้อหมู 2 กิโลกรัม	360	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	810	-
	ซื้อผัก	1,985	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	1,655	-
	ขายอาหารตามสั่ง	8,860	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,565	-
21 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 5 กิโลกรัม	1,350	-
	ซื้อไข่ 2 แผง	200	-
	ซื้อผัก	2,360	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	950	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,980	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,765	-
24 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 5 กิโลกรัม	1,350	-
	ซื้อผัก	2,015	-
	ซื้อเครื่องปรุง	400	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,890	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,535	-

วัน/เดือน/ปี	รายการ	จำนวน	
25 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 3 กิโลกรัม	320	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 2 กิโลกรัม	540	-
	ซื้อไข่ 1 แผง	100	-
	ซื้อผัก	1,325	-
	ซื้อเครื่องปรุง	545	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	1,645	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,800	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,545	-
26 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 2 กิโลกรัม	540	-
	ซื้อผัก	2,165	-
	ขายอาหารตามสั่ง	8,600	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,900	-
27 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 2 กิโลกรัม	280	-
	ซื้อหมู 2 กิโลกรัม	360	-
	ซื้อเนื้อ 5 กิโลกรัม	1,350	-
	ซื้อไข่ 2 แผง	200	-
	ซื้อผัก	2,295	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	1,250	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,965	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,100	-
28 พ.ย. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อผัก	1,500	-
	ซื้อเครื่องปรุง	855	-
	จ่ายค่าน้ำ/ค่าไฟ	1,175	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,650	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,165	-
1 ธ.ค. 68	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 5 กิโลกรัม	1,350	-
	ซื้อผัก	2,350	-
	ขายอาหารตามสั่ง	12,700	-
	ขายเครื่องดื่ม	3,125	-

วัน/เดือน/ปี	รายการ	จำนวน	
2 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	1,350	-
	ซื้อผัก	2,155	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	2,235	-
	ซื้อเครื่องปรุง	2,000	-
	ซื้อไข่ 2 แผง	200	-
	เปลี่ยนถังแก๊ส	450	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,650	-
	ขายเครื่องดื่ม	1,600	-
3 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 2 กิโลกรัม	280	-
	ซื้อหมู 4 กิโลกรัม	720	-
	ซื้อเนื้อ 2 กิโลกรัม	540	-
	ซื้อผัก	1,525	-
	ขายอาหารตามสั่ง	8,700	-
	ขายเครื่องดื่ม	1,350	-
4 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 2 กิโลกรัม	540	-
	ซื้อผัก	1,640	-
	ซื้อข้าว 1 กระสอบ	1,200	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,855	-
	ขายเครื่องดื่ม	1,260	-
5 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 3 กิโลกรัม	420	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	810	-
	ซื้อผัก	1,860	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	1,575	-
	ขายอาหารตามสั่ง	12,800	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,685	-
8 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อผัก	1,945	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,850	-
	ขายเครื่องดื่ม	1,460	-

วัน/เดือน/ปี	รายการ	จำนวน	
9 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 2 กิโลกรัม	280	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 5 กิโลกรัม	1,350	-
	ซื้อผัก	2,300	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	2,450	-
	ซื้อเครื่องปรุง	560	-
	ซื้อไข่ 2 แผง	200	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,980	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,360	-
10 ธ.ค. 68	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 2 กิโลกรัม	540	-
	ซื้อผัก	1,860	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,800	-
	ขายเครื่องดื่ม	1,250	-
11 ธ.ค. 68	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	810	-
	ซื้อผัก	2,150	-
	ขายอาหารตามสั่ง	8,465	-
	ขายเครื่องดื่ม	1,600	-
12 ธ.ค. 68	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	810	-
	ซื้อผัก	2,060	-
	ซื้อเครื่องปรุง	650	-
	ซื้อไข่ 1 แผง	100	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,900	-
	ขายเครื่องดื่ม	1,655	-
15 ธ.ค. 68	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อไก่ 2 กิโลกรัม	280	-
	ซื้อเนื้อ 2 กิโลกรัม	540	-
	ซื้อผัก	2,100	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	1,850	-
	ซื้อไข่ 2 แผง	200	-
	ขายอาหารตามสั่ง	8,650	-
	ขายเครื่องดื่ม	1,500	-

วัน/เดือน/ปี	รายการ	จำนวน	
16 ธ.ค. 68	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อเนื้อ 5 กิโลกรัม	1,350	-
	ซื้อผัก	2,355	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,765	-
	ขายเครื่องดื่ม	1,500	-
17 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 3 กิโลกรัม	420	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	810	-
	ซื้อผัก	1,980	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	1,000	-
	ซื้อไข่ 1 แผง	100	-
	ขายอาหารตามสั่ง	8,600	-
	ขายเครื่องดื่ม	1,235	-
18 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	810	-
	ซื้อผัก	2,200	-
	ซื้อเครื่องปรุง	690	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,755	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,130	-
19 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 3 กิโลกรัม	420	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 2 กิโลกรัม	540	-
	ซื้อผัก	2,300	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	1,060	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,885	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,055	-
22 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	810	-
	ซื้อผัก	1,975	-
	ซื้อไข่ 2 แผง	200	-
	ขายอาหารตามสั่ง	8,825	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,435	-

วัน/เดือน/ปี	รายการ	จำนวน	
23 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 4 กิโลกรัม	560	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	810	-
	ซื้อผัก	2,245	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	1,655	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,965	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,505	-
24 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 3 กิโลกรัม	420	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 2 กิโลกรัม	540	-
	ซื้อผัก	2,135	-
	ขายอาหารตามสั่ง	8,755	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,405	-
25 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	810	-
	ซื้อผัก	2,050	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	1,505	-
	ซื้อไข่ 1 แผง	100	-
	ขายอาหารตามสั่ง	8,640	-
	ขายเครื่องดื่ม	1,830	-
26 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 2 กิโลกรัม	280	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 2 กิโลกรัม	540	-
	ซื้อผัก	2,320	-
	ขายอาหารตามสั่ง	8,460	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,455	-
27 ธ.ค. 69	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 5 กิโลกรัม	1,350	-
	ซื้อผัก	2,315	-
	ซื้อเครื่องปรุง	1,285	-
	ซื้อไข่ 2 แผง	200	-
	ขายอาหารตามสั่ง	7,530	-
	ขายเครื่องดื่ม	1,975	-

วัน/เดือน/ปี	เดือน	จำนวน	
28 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	810	-
	ซื้อผัก	2,315	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	2,540	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,230	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,305	-
29 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 4 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	810	-
	ซื้อผัก	2,180	-
	ซื้อไข่ 1 แผง	100	-
	ขายอาหารตามสั่ง	8,630	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,160	-
30 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	810	-
	ซื้อผัก	2,015	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	1,240	-
	ขายอาหารตามสั่ง	8,660	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,455	-
31 ธ.ค. 68	ซื้อไก่ 5 กิโลกรัม	700	-
	ซื้อหมู 5 กิโลกรัม	900	-
	ซื้อเนื้อ 3 กิโลกรัม	810	-
	ซื้อผัก	2,130	-
	ซื้อเครื่องดื่ม	1,475	-
	ซื้อไข่	200	-
	ขายอาหารตามสั่ง	9,705	-
	ขายเครื่องดื่ม	2,435	-

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายของเดือนพฤศจิกายน – เดือนธันวาคม 2568

3. การศึกษาความพึงพอใจของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด เจ้าของร้านอาหาร DG

เป็นการวิเคราะห์ความพึงพอใจของการบริหารจัดการทำบัญชีร้านอาหาร DG โดยการหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ค่าระดับคะแนน	การแปลความหมาย
ระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่า 1.5	วิกฤต
ระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.5 ถึง 2.5	ควรปรับปรุง
ระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.5 ถึง 3.5	ปานกลาง
ระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.5 ถึง 4.5	ดี
ระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.5 ขึ้นไป	ดีเยี่ยม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลรวมของคะแนน
2. ค่าร้อยละ
3. ค่าเฉลี่ย
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน

จากการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการบริการจัดทำบัญชีร้านอาหาร DG คณะผู้จัดทำได้เก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 บันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปและปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป

ตอนที่ 2 ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไปและปิดบัญชีแยกประเภททั่วไป

ตอนที่ 3 งบทดลอง

ตอนที่ 4 กระดาษทำการ 8 ช่อง

ตอนที่ 5 งบกำไรขาดทุน

ตอนที่ 6 งบแสดงฐานะทางการเงิน

ตอนที่ 7 วิเคราะห์งบแสดงฐานะทางการเงิน

ตอนที่ 8 การศึกษาความพึงพอใจของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด เจ้าของร้านอาหาร DG

ตอนที่ 1 บันทึกรายการในสมุดรายวันทั่วไปและปิดบัญชีในสมุดรายวันทั่วไป

ร้านอาหารตามสั่งของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด เจ้าของร้านอาหาร DG ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 แสดงตารางต่อไปนี้

สมุดรายวันทั่วไป

หน้าที่ 1

พ.ศ. 2568		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ย.	6	เงินสด	101	100,000	-		
		ทุน - นางสาวชนิษฐา	301			100,000	-
		นางสาวชนิษฐา นำเงินสดมาลงทุน					
		ค่าอุปกรณ์	501	6,785	-		
		ค่าแก๊สหุงต้ม	503	2,250	-		
		เงินสด	101			12,535	-
		ซื้อวัสดุ อุปกรณ์ มาลงทุน					
	7	ค่าวัตถุดิบ	502	8,350	-		
		เงินสด	101			8,350	-
		ซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	10,500	-		
		ขายสินค้า	401			10,500	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	10	ค่าวัตถุดิบ	502	5,475	-		
		เงินสด	101			5,475	-
		ซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด					
		ค่าแก๊สหุงต้ม	503	450	-		
		เงินสด	101			450	-
		จ่ายค่าเปลี่ยนแก๊สหุงต้ม					
		เงินสด	101	11,900	-		
		ขายสินค้า	401			11,900	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					

สมุดรายวันทั่วไป

หน้าที่ 2

พ.ศ. 2568		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ย.	11	ค่าวัตถุดิบ	502	5,435	-		
		เงินสด	101			5,435	-
		ซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	16,700	-		
		ขายสินค้า	401			16,700	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	12	ค่าวัตถุดิบ	502	5,060	-		-
		เงินสด	101			5,060	-
		ซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	19,500	-		
		ขายสินค้า	401			19,500	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	13	ค่าวัตถุดิบ	502	5,515	-		
		เงินสด	101			5,515	-
		ซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	17,500	-		
		ขายสินค้า	401			17,500	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	14	ค่าวัตถุดิบ	502	5,710	-		
		เงินสด	101			5,710	
		ซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	15,600	-		
		ขายสินค้า	401			15,600	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	17	ค่าวัตถุดิบ	502	5,860	-		
		เงินสด	101			5,860	-
		ซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด					

สมุดรายวันทั่วไป

หน้าที่ 3

พ.ศ. 2568		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ย.	17	เงินสด	101	10,000	-		
		ขายสินค้า	401			10,000	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	18	ค่าวัตถุดิบ	502	6,210	-		
		เงินสด	101			6,210	-
		ซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	10,100	-		-
		ขายสินค้า	401			10,100	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	19	ค่าวัตถุดิบ	502	5,575	-		
		เงินสด	101			5,575	-
		ซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	12,290	-		
		ขายสินค้า	401			12,290	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	20	ค่าวัตถุดิบ	502	4,810	-		
		เงินสด	101			4,810	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	11,425	-		
		ขายสินค้า	401			11,425	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	21	ค่าวัตถุดิบ	502	6,460	-		
		เงินสด	101			6,460	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	12,745	-		
		ขายสินค้า	401			12,745	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					

สมุดรายวันทั่วไป

หน้าที่ 4

พ.ศ. 2568		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ย.	24	ค่าวัตถุดิบ	502	5,365	-		
		เงินสด	101			5,365	-
		ซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	12,425	-		
		ขายสินค้า	401			12,425	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	25	ค่าวัตถุดิบ	502	5,375	-		-
		เงินสด	101			5,375	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	12,345	-		
		ขายสินค้า	401			12,345	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	26	ค่าวัตถุดิบ	502	4,305	-		
		เงินสด	101			4,305	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	11,500	-		
		ขายสินค้า	401			11,500	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	27	ค่าวัตถุดิบ	502	5,735	-		
		เงินสด	101			5,735	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	12,065	-		
		ขายสินค้า	401			12,065	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	28	ค่าวัตถุดิบ	502	3,955	-		
		เงินสด	101			3,955	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					

สมุดรายวันทั่วไป

หน้าที่ 5

พ.ศ. 2568		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
พ.ย.	28	ค่าสาธารณูปโภค	504	1,175	-		
		เงินสด	101			1,175	-
		จ่ายค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา					
		เงินสด	101	11,185	-		
		ขายสินค้า	401			11,185	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
ธ.ค.	1	ค่าวัตถุดิบ	502	4,600	-		-
		เงินสด	101			4,600	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	15,825	-		
		ขายสินค้า	401			15,825	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	2	ค่าวัตถุดิบ	502	9,500	-		
		เงินสด	101			9,500	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		ค่าแก๊สหุงต้ม	503	450	-		
		เงินสด	101			450	-
		จ่ายค่าเปลี่ยนแก๊สหุงต้ม					
		เงินสด	101	11,125	-		
		ขายสินค้า	401			11,125	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	3	ค่าวัตถุดิบ	502	3,065	-		
		เงินสด	101			3,065	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	10,050	-		
		ขายสินค้า	401			10,050	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					

สมุดรายวันทั่วไป

หน้าที่ 6

พ.ศ. 2568		รายการ	เลขที่บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ธ.ค.	4	ค่าวัตถุดิบ	502	4,980	-		
		เงินสด	101			4,980	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	11,115	-		
		ขายสินค้า	401			11,115	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	5	ค่าวัตถุดิบ	502	5,565	-		-
		เงินสด	101			5,565	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	15,485	-		
		ขายสินค้า	401			15,485	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	8	ค่าวัตถุดิบ	502	3,545	-		
		เงินสด	101			3,545	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	11,310	-		
		ขายสินค้า	401			11,310	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	9	ค่าวัตถุดิบ	502	8,040	-		
		เงินสด	101			8,040	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	12,340	-		
		ขายสินค้า	401			12,340	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	10	ค่าวัตถุดิบ	502	3,300	-		
		เงินสด	101			3,300	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					

สมุดรายวันทั่วไป

หน้าที่ 7

พ.ศ. 2568		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ธ.ค.	10	เงินสด	101	11,050	-		
		ขายสินค้า	401			11,050	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	11	ค่าวัตถุดิบ	502	3,860	-		
		เงินสด	101			3,860	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	10,065	-		-
		ขายสินค้า	401			10,065	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	12	ค่าวัตถุดิบ	502	5,220	-		
		เงินสด	101			5,220	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	11,555	-		
		ขายสินค้า	401			11,555	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	15	ค่าวัตถุดิบ	502	5,870	-		
		เงินสด	101			5,870	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	10,150	-		
		ขายสินค้า	401			10,150	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	16	ค่าวัตถุดิบ	502	5,305	-		
		เงินสด	101			5,305	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	11,265	-		
		ขายสินค้า	401			11,265	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					

สมุดรายวันทั่วไป

หน้าที่ 8

พ.ศ. 2568		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ธ.ค.	17	ค่าวัตถุดิบ	502	5,210	-		
		เงินสด	101			5,210	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	9,835	-		
		ขายสินค้า	401			9,835	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	18	ค่าวัตถุดิบ	502	5,300	-		-
		เงินสด	101			5,300	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	11,885	-		
		ขายสินค้า	401			11,885	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	19	ค่าวัตถุดิบ	502	5,220	-		
		เงินสด	101			5,220	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	11,910	-		
		ขายสินค้า	401			11,910	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	20	ค่าวัตถุดิบ	502	5,220	-		
		เงินสด	101			5,220	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	11,260	-		
		ขายสินค้า	401			11,260	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	22	ค่าวัตถุดิบ	502	4,585	-		
		เงินสด	101			4,585	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					

สมุดรายวันทั่วไป

หน้าที่ 9

พ.ศ. 2568		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ธ.ค.	22	เงินสด	101	11,260	-		
		ขายสินค้า	401			11,260	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	23	ค่าวัตถุดิบ	502	6,170	-		
		เงินสด	101			6,170	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	12,470	-		-
		ขายสินค้า	401			12,470	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	24	ค่าวัตถุดิบ	502	1,860	-		
		เงินสด	101			1,860	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	11,160	-		
		ขายสินค้า	401			11,160	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	25	ค่าวัตถุดิบ	502	6,065	-		
		เงินสด	101			6,065	-
		ซื้อวัตถุดิบเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	11,160	-		
		ขายสินค้า	401			11,160	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	26	ค่าวัตถุดิบ	502	4,040	-		
		เงินสด	101			4,040	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	10,910	-		
		ขายสินค้า	401			10,910	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					

สมุดรายวันทั่วไป

หน้าที่ 10

พ.ศ. 2568		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ธ.ค.	27	ค่าวัตถุดิบ	502	6,760	-		
		เงินสด	101			6,760	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	9,325	-		
		ขายสินค้า	401			9,325	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	28	ค่าวัตถุดิบ	502	7,265	-		-
		เงินสด	101			7,265	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	11,535	-		
		ขายสินค้า	401			11,535	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	29	ค่าวัตถุดิบ	502	4,690	-		
		เงินสด	101			4,690	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	10,790	-		
		ขายสินค้า	401			10,790	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					
	30	ค่าวัตถุดิบ	502	5,665	-		
		เงินสด	101			5,665	-
		ซื้อสินค้าเป็นเงินสด					
		เงินสด	101	11,115	-		
		ขายสินค้า	401			11,115	-
		ขายสินค้าเป็นเงินสด					

สมุดรายวันทั่วไป

หน้าที่ 11

พ.ศ. 2568		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.
ธ.ค.	31	ขายสินค้า	401	480,920	-		
		กำไรขาดทุน	302			480,920	-
		ปิดบัญชีรายได้เข้าบัญชีกำไร ขาดทุน					
		กำไรขาดทุน	302	230,585	-		
		ค่าอุปกรณ์	501			6,115	-
		ค่าวัตถุดิบ	502			220,095	-
		ค่าแก๊สหุงต้ม	503			3,150	-
		ค่าสาธารณูปโภค	504			1,175	
		ปิดบัญชีค่าใช้จ่ายเข้าบัญชีกำไร ขาดทุน					
		กำไรขาดทุน	302	250,385	-		-
		ทุน - นางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด	301			250,385	-
		ปิดบัญชีกำไรขาดทุนเข้าบัญชีทุน					

ตารางที่ 4.1 สมุดรายวันทั่วไป

ตอนที่ 2 ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภททั่วไปและปิดบัญชีแยกประเภททั่วไป
 ร้านอาหาร DG ของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด เจ้าของร้าน
 ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 แสดงตารางต่อไปนี้

บัญชีเงินสด

เลขที่ 101

พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
พ.ย.	6	ทุน – นางสาว ชนิษฐา จิตร สะอาด	ร.ว.1	100,000	-	พ.ย.	6	ค่าอุปกรณ์	ร.ว.1	6,785	-
	10	ขายสินค้า	ร.ว.2	11,900	-			ค่าแก๊สหุงต้ม	ร.ว.1	2,250	-
	11	ขายสินค้า	ร.ว.2	16,700	-		7	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.1	8,350	-
	12	ขายสินค้า	ร.ว.2	19,500	-		10	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.1	5,475	-
	13	ขายสินค้า	ร.ว.2	17,500	-			ค่าแก๊สหุงต้ม	ร.ว.1	450	-
	14	ขายสินค้า	ร.ว.3	15,600	-		11	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.2	5,435	-
	17	ขายสินค้า	ร.ว.3	10,000	-		12	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.2	5,060	-
	18	ขายสินค้า	ร.ว.3	10,100	-		13	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.2	5,515	-
	19	ขายสินค้า	ร.ว.4	12,290	-		14	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.2	5,710	-
	20	ขายสินค้า	ร.ว.4	11,425	-		17	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.2	5,860	-
	21	ขายสินค้า	ร.ว.4	12,745	-		18	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.2	6,210	-
	24	ขายสินค้า	ร.ว.4	12,425	-		19	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.3	5,575	-
	25	ขายสินค้า	ร.ว.5	12,345	-		20	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.3	4,810	-
	26	ขายสินค้า	ร.ว.5	11,500	-		21	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.3	6,460	-
	27	ขายสินค้า	ร.ว.5	12,065	-		24	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.3	5,365	-
	28	ขายสินค้า	ร.ว.5	11,185	-		25	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.3	5,375	-
ธ.ค.	1	ขายสินค้า	ร.ว.6	15,825	-		26	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.3	4,305	-
	2	ขายสินค้า	ร.ว.6	11,125	-		27	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.3	5,735	-
	3	ขายสินค้า	ร.ว.6	10,050	-		28	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.4	3,955	-
	4	ขายสินค้า	ร.ว.6	11,115	-			ค่าสาธารณูปโภค	ร.ว.4	1,175	-
	5	ขายสินค้า	ร.ว.7	15,485	-	ธ.ค.	1	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.4	4,600	-
	8	ขายสินค้า	ร.ว.7	11,310	-		2	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.4	9,500	-
	9	ขายสินค้า	ร.ว.7	12,340	-			ค่าแก๊สหุงต้ม	ร.ว.4	450	-
	10	ขายสินค้า	ร.ว.8	11,050	-		3	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.4	3,065	-
	11	ขายสินค้า	ร.ว.8	10,065	-		4	ค่าวัตถุดิบ	ร.ว.5	4,980	-
		ยอดยกไป	✓	416,145	-			ยอดยกไป	✓	125,950	-

บัญชีเงินสด

เลขที่ 101

พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
		ยอดยกมา	✓	416,145	-			ยอดยกมา	✓	125,950	-
ธ.ค.	12	ขายสินค้า	ร.ว.9	11,555	-	ธ.ค.	5	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.5	5,565	-
	15	ขายสินค้า	ร.ว.9	10,150	-		8	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.5	3,545	-
	16	ขายสินค้า	ร.ว.9	11,265	-		9	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.5	8,040	-
	17	ขายสินค้า	ร.ว.10	9,835	-		10	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.6	3,300	-
	18	ขายสินค้า	ร.ว.10	11,885	-		11	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.6	3,860	-
	19	ขายสินค้า	ร.ว.10	11,190	-		12	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.6	5,220	-
	20	ขายสินค้า	ร.ว.10	11,260	-		15	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.6	5,870	-
	22	ขายสินค้า	ร.ว.11	11,260	-		17	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.6	5,210	-
	23	ขายสินค้า	ร.ว.11	12,470	-		18	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.7	5,300	-
	24	ขายสินค้า	ร.ว.11	11,160	-		19	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.7	5,220	-
	25	ขายสินค้า	ร.ว.12	11,160	-		20	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.7	5,220	-
	26	ขายสินค้า	ร.ว.12	10,900	-		22	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.7	4,585	-
	27	ขายสินค้า	ร.ว.12	9,325	-		23	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.7	6,170	-
	28	ขายสินค้า	ร.ว.12	11,535	-		24	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.7	1,860	-
	29	ขายสินค้า	ร.ว.13	10,790	-		25	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.7	6,065	-
	30	ขายสินค้า	ร.ว.13	11,115	-		26	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.8	4,040	-
							27	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.8	6,760	-
							28	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.8	7,265	-
							29	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.8	4,690	-
							30	ค่าวัสดุดิบ	ร.ว.8	5,665	-
										(230,535)	-
								ยอดยกไป	✓	350,385	-
พ.ศ. 2569				580,920	-					580,920	-
ม.ค.	1	ยอดยกมา	✓	350,385	-						

บัญชีทุน - นางสาวชนิษฐา

เลขที่ 301

พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	31	ยอดยกไป	✓	350,385	-	พ.ย.	6	เงินสด	✓	100,000	-
						ธ.ค.	31	กำไรขาดทุน	ร.ว.13	250,385	-
				350,385	-					350,385	-
						พ.ศ. 2568					
						ม.ค.	1	ยอดยกมา	✓	350,385	-

บัญชีกำไรขาดทุน

เลขที่ 302

พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
ธ.ค.	31	ค่าใช้จ่าย	ร.ว.13	230,585	-	ธ.ค.	31	ขายสินค้า	ร.ว.13	480,920	-
		ทุน - นาง ชนิษฐา	ร.ว.13	250,385	-						
				480,920	-					480,920	-

บัญชีขายสินค้า

เลขที่ 401

พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
		กำไรขาดทุน	ร.ว.13	480,920	-	พ.ย.	7	เงินสด	ร.ว.1	10,500	-
							10	เงินสด	ร.ว.2	11,900	-
							11	เงินสด	ร.ว.2	16,700	-
							12	เงินสด	ร.ว.2	19,500	-
							13	เงินสด	ร.ว.2	17,500	-
							14	เงินสด	ร.ว.3	15,600	-
							17	เงินสด	ร.ว.3	10,000	-
							18	เงินสด	ร.ว.3	10,100	-
							19	เงินสด	ร.ว.4	12,290	-
							20	เงินสด	ร.ว.4	11,425	-
							21	เงินสด	ร.ว.4	12,745	-
		ยอดยกไป	✓	480,920	-			ยอดยกไป	✓	148,260	-

บัญชีขายสินค้า

เลขที่ 401

พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
		ยอดยกมา	✓	480,920	-			ยอดยกมา	✓	148,260	-
						พ.ย.	24	เงินสด	ร.ว.4	11,425	-
							25	เงินสด	ร.ว.5	12,345	-
							26	เงินสด	ร.ว.5	11,500	-
							27	เงินสด	ร.ว.5	12,065	-
							28	เงินสด	ร.ว.5	11,185	-
						ธ.ค.	1	เงินสด	ร.ว.6	15,825	-
							2	เงินสด	ร.ว.6	11,125	-
							3	เงินสด	ร.ว.6	10,050	-
							4	เงินสด	ร.ว.6	11,115	-
							5	เงินสด	ร.ว.7	15,485	-
							8	เงินสด	ร.ว.7	11,310	-
							9	เงินสด	ร.ว.7	12,340	-
							10	เงินสด	ร.ว.8	11,050	-
							11	เงินสด	ร.ว.8	10,065	-
							12	เงินสด	ร.ว.9	11,555	-
							15	เงินสด	ร.ว.9	10,150	-
							16	เงินสด	ร.ว.9	11,265	-
							17	เงินสด	ร.ว.10	9,835	-
							18	เงินสด	ร.ว.10	11,885	-
							19	เงินสด	ร.ว.10	11,190	-
							20	เงินสด	ร.ว.10	11,260	-
							22	เงินสด	ร.ว.11	11,260	-
							23	เงินสด	ร.ว.11	12,470	-
							24	เงินสด	ร.ว.11	11,160	-
							25	เงินสด	ร.ว.12	11,160	-
							26	เงินสด	ร.ว.12	10,900	-
							27	เงินสด	ร.ว.12	9,325	-
							28	เงินสด	ร.ว.12	11,535	-
							29	เงินสด	ร.ว.13	10,790	-
		ยอดยกไป	✓	480,920	-			ยอดยกไป	✓	469,805	-

บัญชีขายสินค้า

เลขที่ 401

พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
		ยอดยกมา	✓	480,920	-			ยอดยกมา	✓	469,805	-
						ธ.ค.	30	เงินสด		11,115	-
				480,920						480,920	

บัญชีค่าอุปกรณ์

เลขที่ 501

พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
พ.ย.	6	ค่าอุปกรณ์	ร.ว.1	6,115	-	ธ.ค.	31	กำไรขาดทุน	ร.ว.13	6,115	-
				6,115	-					6,115	-

บัญชีค่าวัตถุดิบ

เลขที่ 502

พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
พ.ย.	7	เงินสด	ร.ว.1	8,350	-	ธ.ค.	31	กำไรขาดทุน	ร.ว.13	220,095	-
	10	เงินสด	ร.ว.1	5,475	-						
	11	เงินสด	ร.ว.2	5,435	-						
	12	เงินสด	ร.ว.2	5,060	-						
	13	เงินสด	ร.ว.2	5,515	-						
	14	เงินสด	ร.ว.2	5,710	-						
	17	เงินสด	ร.ว.2	5,860	-						
		ยอดยกไป	✓	41,405	-			ยอดยกไป	✓	220,095	-

บัญชีค่าวัตถุดิบ

เลขที่ 502

พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
		ยอดยกมา	✓	41,405	-			ยอดยกมา	✓	220,095	-
พ.ย.	18	เงินสด	ร.ว.2	6,210	-						
	19	เงินสด	ร.ว.3	5,575	-						
	20	เงินสด	ร.ว.3	4,810	-						
	21	เงินสด	ร.ว.3	6,460	-						
	24	เงินสด	ร.ว.3	5,365	-						
	25	เงินสด	ร.ว.3	5,375	-						
	26	เงินสด	ร.ว.3	4,305	-						
	27	เงินสด	ร.ว.3	5,735	-						
	28	เงินสด	ร.ว.4	3,955	-						
ธ.ค.	1	เงินสด	ร.ว.4	4,600	-						
	2	เงินสด	ร.ว.4	9,500	-						
	3	เงินสด	ร.ว.5	3,065	-						
	4	เงินสด	ร.ว.5	4,980	-						
	5	เงินสด	ร.ว.5	5,565	-						
	8	เงินสด	ร.ว.5	3,545	-						
	9	เงินสด	ร.ว.5	8,040	-						
	10	เงินสด	ร.ว.6	3,300	-						
	11	เงินสด	ร.ว.6	3,860	-						
	12	เงินสด	ร.ว.6	5,220	-						
	15	เงินสด	ร.ว.6	5,870	-						
	16	เงินสด	ร.ว.6	5,305	-						
	17	เงินสด	ร.ว.7	5,210	-						
	18	เงินสด	ร.ว.7	5,300	-						
	19	เงินสด	ร.ว.7	5,220	-						
	20	เงินสด	ร.ว.7	5,220	-						
	22	เงินสด	ร.ว.7	4,585	-						
	23	เงินสด	ร.ว.7	6,170	-						
	24	เงินสด	ร.ว.7	1,860	-						
	25	เงินสด	ร.ว.8	6,065	-						
	26	เงินสด	ร.ว.8	4,040	-						
		ยอดยกไป	✓	195,715	-			ยอดยกไป	✓	220,095	-

บัญชีค่าวัตถุดิบ

เลขที่ 502

พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
		ยอดยกมา	✓	195,715	-			ยอดยกมา	✓	220,095	-
พ.ย.	27	เงินสด	ร.ว.8	6,760	-						
	28	เงินสด	ร.ว.8	7,265	-						
	29	เงินสด	ร.ว.8	4,690	-						
	30	เงินสด	ร.ว.8	5,665	-						
				220,095	-					220,095	-

บัญชีค่าแก๊สหุงต้ม

เลขที่ 503

พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
พ.ย.	6	เงินสด	ร.ว.1	2,250	-	ธ.ค.	31	กำไรขาดทุน	ร.ว.13	3,150	-
	10	เงินสด	ร.ว.1	450	-						
ธ.ค.	2	เงินสด	ร.ว.4	450	-						
				3,150	-					3,150	-

บัญชีค่าสาธารณูปโภค

เลขที่ 504

พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.2568		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
พ.ย.	28	เงินสด	ร.ว.4	1,175	-	ธ.ค.	31	กำไรขาดทุน	ร.ว.13	1,175	-
				1,175	-					1,175	-

ตารางที่ 4.2 บัญชีแยกประเภท

ตอนที่ 3 งบทดลอง

ร้านอาหาร DG ของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด เจ้าของร้านอาหาร ในระหว่างเดือน
พฤศจิกายน – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 แสดงตารางต่อไปนี้

ร้านอาหาร DG

งบทดลอง

วันที่ 31 ธันวาคม 2568

ชื่อบัญชี	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
		บาท	สต.	บาท	สต.
เงินสด	101	350,385	-		
ทุน - นางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด	301			100,000	-
ขายสินค้า	401			480,920	-
ค่าอุปกรณ์	501	6,115	-		
ค่าวัตถุดิบ	502	220,095	-		
ค่าแก๊สหุงต้ม	503	3,150	-		
ค่าสาธารณูปโภค	504	1,175	-		
รวม		580,920	-	580,920	-

ตารางที่ 4.4 งบทดลอง

ตอนที่ 4 กระดาษทำการ 8 ช่อง

ร้านอาหาร DG ของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด เจ้าของร้านอาหาร ในระหว่างเดือน
พฤศจิกายน – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 แสดงตารางต่อไปนี้

ร้านอาหาร DG
กระดาษทำการ 8 ช่อง
สำหรับระยะเวลา 2 เดือน สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2568

ชื่อบัญชี	เลขที่บัญชี	งบทดลองก่อนรายการปรับปรุง		รายการปรับปรุง				งบกำไรขาดทุน				งบแสดงฐานะการเงิน			
		เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต	เดบิต	เครดิต
เงินสด	101	350,385	-									350,385	-		
ทุน-นางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด	301		100,000	-									100,000	-	
ขายสินค้า	401		480,920	-					480,920	-					
ค่าอุปกรณ์	501	6,115	-					6,115	-						
ค่าวัตถุดิบ	502	220,095	-					220,095	-						
ค่าแก๊สหุงต้ม	503	3,150	-					3,150	-						
ค่าสาธารณูปโภค	504	1,175	-					1,175	-						
		580,920	-	580,920	-			230,535	-	480,920	-	350,385	-	100,000	-
กำไรสุทธิ								250,385	-					250,385	-
								480,920	-	480,920	-	350,385	-	350,385	-

ตารางที่ 4.5 กระดาษทำการ 8 ช่อง

ตอนที่ 5 งบกำไรขาดทุน

ร้านอาหาร DG ของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด เจ้าของร้านอาหาร ในระหว่างเดือน
พฤศจิกายน – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 แสดงตารางต่อไปนี้

ร้านอาหาร DG งบกำไรขาดทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

รายได้ :

รายได้จากการขาย	480,920
รวมรายได้ทั้งสิ้น	<u>480,920</u>

ต้นทุนขาย :

ค่าอุปกรณ์	6,115
รวมต้นทุนขายทั้งสิ้น	6,115

กำไรขั้นต้น

474,805

ค่าใช้จ่าย :

ค่าวัตถุดิบ	220,095
ค่าแก๊สหุงต้ม	3,150
ค่าสาธารณูปโภค	1,175
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	<u>224,420</u>

กำไรสุทธิ

250,385

ตอนที่ 6 งบแสดงฐานะทางการเงิน

ร้านอาหาร DG ของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด เจ้าของร้านอาหาร ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2569 แสดงตารางต่อไปนี้

ร้านอาหาร DG		
งบแสดงฐานะทางการเงิน		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568		
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสด		350,385
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>350,385</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		-
รวมสินทรัพย์		<u>350,385</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สินหมุนเวียน		
รวมหนี้สินหมุนเวียน		-
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		-
รวมหนี้สิน		-
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุน - นางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด	100,000	
กำไรสุทธิ	<u>250,385</u>	
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		<u>350,385</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		<u>350,385</u>

ตอนที่ 7 วิเคราะห์งบแสดงฐานะทางการเงิน

ร้านอาหาร DG ของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด เจ้าของร้านอาหาร ในระหว่างเดือน พฤศจิกายน – เดือนธันวาคม พ.ศ. 2569 แสดงตารางต่อไปนี้

ร้านอาหาร DG งบแสดงฐานะทางการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

	ปี 2568	ร้อยละ
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสด	350,385	100
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
-	-	-
รวมสินทรัพย์	350,385	100
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สินหมุนเวียน		
-	-	-
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
-	-	-
รวมหนี้สิน		
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุน – นางสาวชนิษฐา	100,000	28.55
กำไรสุทธิ	250,385	71.45
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	350,385	100
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	350,385	100

ตารางที่ 4.6 วิเคราะห์งบแสดงฐานะทางการเงิน

การวิเคราะห์งบแสดงฐานะทางการเงินด้วยวิธีย่อส่วนตามแนวดิ่งของกิจการ กิจการร้านอาหาร DG ซึ่งเป็นการขายสินค้า ดังนั้นกิจการจึงมีสินทรัพย์หมุนเวียน คือ เงินสด ในปี 2568 คิดเป็นร้อยละ 100 จะเห็นได้ว่าสินทรัพย์ร้อยละมากที่สุดอยู่ที่รายการเงินสด

เมื่อวิเคราะห์หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น พบว่าในปี 2568 กิจการไม่มีหนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นคิดเป็นร้อยละ 100 และบัญชีส่วนของผู้ถือหุ้นประกอบด้วยทุน - นางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด คิดเป็นร้อยละ 28.55 กำไรสุทธิคิดเป็นร้อยละ 71.45 จะเห็นได้ว่าส่วนของผู้ถือหุ้นร้อยละมากที่สุดอยู่ในรายการกำไรสุทธิ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอ

การบริหารการจัดทำบัญชีร้านอาหารตามสั่ง DG ของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด
เจ้าของร้านอาหาร DG ผู้จัดทำโครงการได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอเป็นลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการทำโครงการ
2. สรุปผลการทำโครงการ
3. อภิปรายผล
4. ปัญหาและอุปสรรคในการทำโครงการ
5. ข้อเสนอแนะและแนวทางในการทำโครงการครั้งต่อไป

1. วัตถุประสงค์ของการทำโครงการ

1.1 เพื่อนำความรู้จากรายวิชาต่างๆ และทักษะวิชาชีพมาประยุกต์ใช้ในการทำโครงการ
ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 เพื่อได้รับความรู้และประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจจากแหล่งที่เรียนรู้
ที่เลือกศึกษาและแหล่งเรียนรู้ภายนอกอื่น

1.3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีได้อย่าง
มีประสิทธิภาพ

2. สรุปผลการทำโครงการ

การบริการจัดทำบัญชีร้านอาหาร DG สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงิน

ร้านอาหาร DG		
งบกำไรขาดทุน		
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568		
รายได้ :		
รายได้จากการขาย		480,920
รวมรายได้ทั้งสิ้น		<u>480,920</u>
ต้นทุนขาย :		
ค่าอุปกรณ์	6,115	
รวมต้นทุนขายทั้งสิ้น		6,115
กำไรขั้นต้น		<u>474,805</u>
ค่าใช้จ่าย :		
ค่าวัตถุดิบ	220,095	
ค่าแก๊สหุงต้ม	3,150	
ค่าสาธารณูปโภค	1,175	
รวมค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น		<u>224,420</u>
กำไรสุทธิ		<u>250,385</u>

งบกำไรขาดทุน ยอดรายได้ระหว่างเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 มี ยอดขายเท่ากับ 480,920 บาท ค่าใช้จ่ายระหว่างเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 มี ค่าใช้จ่ายเท่ากับ 224,420 บาท กำไรสุทธิระหว่างเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 มี กำไรเท่ากับ 250,385 บาท

ร้านอาหาร DG
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2568

หน่วย : บาท

สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสด		350,385
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>350,385</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		-
รวมสินทรัพย์		<u>350,385</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สินหมุนเวียน		
รวมหนี้สินหมุนเวียน		-
หนี้สินไม่หมุนเวียน		
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		-
รวมหนี้สิน		-
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุน - นางสาวณิชฐา จิตรสะอาด	100,000	
กำไรสุทธิ	<u>250,385</u>	
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		<u>350,385</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		<u>350,385</u>

งบแสดงฐานะทางการเงิน สินทรัพย์รวมเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ.2568 มีสินทรัพย์เท่ากับ 250,385 บาท หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นรวมเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ.2568 มีหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 350,385 บาท

2. ผลตอบแทนจากการลงทุน

จากการวิเคราะห์รายได้และค่าใช้จ่ายในร้านอาหาร DG ของนางสาวณิชฐา จิตรสะอาด เจ้าของร้าน รวมเท่ากับ 250,385 บาท ให้อัตราผลตอบแทนวิธีอัตรากำไรร้อยละ 71.45

3. อภิปราย

จากการทำโครงการ เรื่อง การวางระบบบัญชีและจัดทำบัญชีให้กับร้าน DG สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. รายได้จากการขายสำหรับเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 มียอดขายเท่ากับ 480,920 บาท

2. ค่าใช้จ่ายจากการขายสำหรับเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 มียอดค่าใช้จ่าย เท่ากับ 224,420 บาท

3. สินทรัพย์รวมสำหรับเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 มียอดสินทรัพย์สุทธิเท่ากับ 350,385 บาท

4. หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นสำหรับเดือนพฤศจิกายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. 2568 มียอดหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 350,385 บาท

5. ผลตอบแทนจากการวิเคราะห์รายได้และค่าใช้จ่ายในกิจการร้านอาหาร DG มีกำไรสุทธิเท่ากับ 250,385 บาท ให้ผลตอบแทนร้อยละ 71.45

6. ผลวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการบริการจัดทำบัญชีร้านอาหาร DG ทุกหัวข้ออยู่ในระดับดีเยี่ยม และมีระดับความพึงพอใจอยู่ที่ 5.0 ทุกหัวข้อ

4. ปัญหาและอุปสรรคในการทำโครงการ

1. รายรับ - รายจ่าย อาจจะไม่ตรงตามความเป็นจริงเนื่องจากมีบางรายการที่ไม่ได้บันทึก
2. การวางแผนโครงการยังไม่ชัดเจน
3. ความคิดเห็นของบุคคลในกลุ่มไม่ตรงกัน
4. เวลาว่างไม่ตรงกันจึงทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง

5. ข้อเสนอแนะในการทำโครงการครั้งต่อไป

1. ควรมีการเก็บข้อมูลเป็นประจำทุกวัน เพื่อที่จะได้รายการรายรับ - รายจ่ายครบถ้วนทุกรายการ
2. การทำงานเป็นกลุ่มควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และต้องช่วยกันทำงาน เพื่อให้งานเสร็จตามเวลาที่กำหนด
3. สมาชิกในกลุ่มควรมีความสามัคคีให้มากกว่านี้และแสดงความคิดเห็นรวมถึงการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน และมีการรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำโครงการ
4. การพิมพ์เอกสาร ควรที่จะตรวจสอบคำให้ถูกต้องก่อนที่จะทำการปรี้นเอกสาร เพื่อช่วยในการประหยัดงบประมาณในการจัดทำบัญชี

บรรณานุกรม

ครูวรรณภา มปป. "สมุดบัญชีแยกประเภท", (ระบบออนไลน์).

แหล่งที่มา : <https://www.pw.ac.th/emedial/media/tech/accountingt/lesson5.php>.
(สืบค้นเมื่อ 2 ม.ค. 2568)

ร้านอาหาร DG "ประวัติ และความเป็นมา". (ระบบออนไลน์).

แหล่งที่มา : <https://sites.google.com/view//sangkha-school> (สืบค้นเมื่อ 6 พ.ย. 2568)

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. มปป. "ความหมายของบัญชี", (ระบบออนไลน์)

แหล่งที่มา : <https://th.wikipedia.org>. (สืบค้นเมื่อ 13 พ.ย. 2568).

วิทยาลัยอาชีวศึกษาชุมพร. แผนกวิชาการบัญชี. 2560. "ความหมายของการบัญชี".

(ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://km.cpv.ac.th/> (สืบค้นเมื่อ 22 พ.ย. 2568)

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. มปป. "งบกำไรขาดทุน". (ระบบออนไลน์).

แหล่งที่มา : <https://th.wikipedia.org>. (สืบค้นเมื่อ 5 ธ.ค. 2568)

Basic Accounting 2. มปป. "การจัดทำกระดาดำทำการ 8 ช่อง". (ระบบออนไลน์).

แหล่งที่มา : <https://sites.google.com>. (สืบค้นเมื่อ 15 ธ.ค. 2568)

Prasert rk. 2555. "ทฤษฎีความพึงพอใจ". (ระบบออนไลน์).

แหล่งที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/492000/> (สืบค้นเมื่อ 2 ม.ค. 2569)

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบเสนอขออนุมัติโครงการวางระบบบัญชีและจัดทำบัญชีให้กับร้าน DG

แบบเสนอโครงการ

รหัสวิชา 30201-2020 ชื่อวิชา โครงการด้านบัญชี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568
ประเภทวิชา บริหารธุรกิจ กลุ่มอาชีพ การเงินและบัญชี สาขาวิชา การบัญชี
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 กลุ่ม 1

1. ชื่อโครงการ การวางระบบบัญชีและจัดทำบัญชีให้กับร้านอาหาร DG
2. ผู้รับผิดชอบโครงการ
 - 2.1 นางสาวอรรณ มะโนศรี รหัสนักศึกษา 67302010019
 - 2.2 นางสาวน้ำฝน แก้วสระแสน รหัสนักศึกษา 67302010005
3. ที่ปรึกษาโครงการ
 - 3.1 นายวินธร พร้อมเพรียง ครูที่ปรึกษาโครงการ
 - 3.2 นางวราภรณ์ ทับผา ครูที่ปรึกษาโครงการร่วม
4. ครูผู้สอน
นางดวงใจ ขาวงาม
5. ระยะเวลาการดำเนินงาน
เริ่มตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1-15 (6 ตุลาคม 2568 – 16 มกราคม 2569)
6. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันการเปิดร้านอาหารนั้นเป็นที่นิยมมาก เข้าถึงได้ง่ายเป็นธุรกิจที่ไม่จำเป็นต้องมี ยอดรายได้ในงบการเงินมากแต่สามารถเป็นเจ้าของธุรกิจได้ง่าย มีการแข่งขันที่ค่อนข้างสูง และยังเป็น อีกหนึ่งอาชีพที่มีการพัฒนาทางการตลาดและทางบัญชีไปพร้อมๆ กันได้เป็นอย่างดีเพราะจากจำนวน คู่แข่งที่ต้องเยอะในพื้นที่การขายใกล้ๆ กัน สินค้าที่ให้บริการค่อนข้างเหมือนกันสามารถทดแทนกันได้ แตกต่างกันที่จุดเด่นของแต่ละร้านเพื่อเป็นตัวเลือกให้กับผู้บริโภคที่ต้องการเลือกร้านที่ตัวเองชอบ และธุรกิจที่สามารถปรับตัวได้กับสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบัน

ดังนั้นเราจึงเลือกธุรกิจของร้าน DG มาเพื่อศึกษาการจัดทำโครงการได้ฝึกปฏิบัติจริงในการ วางระบบบัญชี จัดหมวดบัญชี บันทึกรายการค้าต่างๆ และจัดทำงบทดลอง เพื่อให้ธุรกิจนั้นมีกำไร สูงสุดตอบสนองความต้องการของคนยุคใหม่รองรับกับเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงและสามารถนำมา ประยุกต์ใช้กับธุรกิจจะเกิดขึ้นอื่นๆ ในอนาคตประกอบหลักการปฏิบัติงานตามหลักบัญชีทั่วไปและ พร้อมปฏิบัติงานในวิชาชีพได้

7. วัดอุประสงค์โครงงาน

- 7.1 เพื่อให้นักศึกษาสามารถวางระบบบัญชีสำหรับร้านอาหารได้อย่างถูกต้อง
- 7.2 เพื่อให้นักศึกษาสามารถบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายและต้นทุนอาหารได้ครบถ้วน
- 7.3 เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจการวิเคราะห์กำไรขาดทุนและการประเมินผลทางการเงิน
- 7.4 เพื่อส่งเสริมทักษะการทำงานเชิงปฏิบัติและการคิดเชิงวิเคราะห์

8. ขอบเขตของโครงการ

- 8.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา
- การวางระบบบัญชีและจัดทำบัญชี
- 8.2 ขอบเขตด้านกลุ่มเป้าหมาย
- นางสาวชนิษฐา จิตระสอาด เจ้าของร้านอาหาร DG
- 8.3 ขอบเขตด้านระยะเวลา
- เริ่มตั้งแต่สัปดาห์ 1-15 (6 ตุลาคม 2568 – 16 มกราคม 2569)

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 9.1 ได้วางระบบบัญชีสำหรับร้านอาหารได้อย่างถูกต้อง
- 9.2 ได้บันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายและต้นทุนอาหารได้ครบถ้วน
- 9.3 ได้เข้าใจการวิเคราะห์กำไรขาดทุนและการประเมินผลทางการเงิน
- 9.4 ได้ส่งเสริมทักษะการทำงานเชิงปฏิบัติและการคิดเชิงวิเคราะห์

10. วิธีดำเนินโครงการงาน

[illegible]

11. งบประมาณ

รายรับ

งบประมาณจากสมาชิกในกลุ่ม 2 คน	เป็นเงิน <u>1,500</u> บาท
รวมรายรับ	เป็นเงิน <u>1,500</u> บาท

รายจ่าย

ค่าหมึกพิมพ์	เป็นเงิน 300 บาท
ค่าถ่ายเอกสาร	เป็นเงิน 300 บาท
ค่าเช่าเล่มโครงการ	เป็นเงิน 320 บาท
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	เป็นเงิน <u>580</u> บาท
รวมรายจ่าย	เป็นเงิน <u>1,500</u> บาท

12. สถานที่ดำเนินงาน

ร้านอาหาร DG บ้านเลขที่ 125 หมู่ 3 ตำบลสังขะ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ 32150

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวอรรณ มะโนศรี)
นักศึกษาระดับ ปวส.

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวน้ำฝน แก้วสระแสน)
นักศึกษาระดับ ปวส.

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายวรินทร์ พร้อมเพรียง)
ครูที่ปรึกษาโครงการ

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางวราภรณ์ ทับผา)
ครูที่ปรึกษาโครงการร่วม

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางดวงใจ ขาวงาม)
ครูผู้สอน

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางดวงใจ ขาวงาม)
หัวหน้าสาขาวิชาการบัญชี

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายเบญจภัทร วงศ์โคกสูง)
หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอน

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายปรีดี สมอ)
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ
(นายไพบุลย์ ฤกษ์ดี)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพสังขะ

**ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการจัดทำบัญชีการวางระบบบัญชีและจัดทำบัญชีให้ร้านอาหาร DG
ของนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด**

แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อร้านอาหาร DG

คำชี้แจง : โปรดแสดงเครื่องหมาย ✓ เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น ลงในช่องระดับความพึงพอใจที่สอดคล้อง
กับความพึงพอใจของท่านมากที่สุด

ความพึงพอใจที่มีต่อการบริการจัดทำบัญชี	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
ด้านความสามารถเข้าใจได้					
1. คณะผู้จัดทำมีการจัดทำบัญชีในรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย					
2. ข้อมูลในงบการเงินของกิจการแม้จะมีความซับซ้อนแต่ไม่ยากต่อการทำความเข้าใจ					
3. คณะผู้จัดทำมีการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจการอย่างเพียงพอเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ					
4. ข้อมูลทางการบัญชีสามารถใช้ในการตรวจสอบการยืนยันยอดและคำนวณผลลัพธ์ได้					
5. ข้อมูลทางการบัญชีสามารถตรวจสอบความถูกต้องและแหล่งที่มาในด้านการเงิน					
6. กิจการสามารถลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหรือค่าใช้จ่ายหลักของกิจการลดลงจากงวดก่อนๆ ที่ผ่านมา					
7. กิจการสามารถวางแผนการลงทุนในกิจการต่อจากนี้ไป					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

ภาพการดำเนินโครงการ

รูปภาพที่ 2 หน้าร้านอาหาร DG

รูปภาพที่ 3 เข้าไปสอบถามข้อมูลนางสาวชนิษฐา จิตรสะอาด เกี่ยวกับธุรกิจร้านอาหาร

รูปภาพที่ 4 เข้าไปเก็บข้อมูลเกี่ยวกับรายรับ - รายจ่ายของกิจการร้านอาหาร

ภาคผนวก ง

ประวัติผู้จัดทำ

ประวัติผู้จัดทำ

ประวัติผู้จัดทำ คนที่ 1

1. ชื่อ - นามสกุล นางสาวอรรวรรณ มะโนศรี
Name – Surname Miss. Orawan Manosri
2. หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 1-3210-01459-52-6
3. ระดับการศึกษา ☐ ปวช. ☒ ปวส. ชั้นปีที่ 2
สาขาวิชา การบัญชี สาขางาน การบัญชี
ระยะเวลาที่ใช้ทำโครงการ 6 ตุลาคม 2568 – 16 มกราคม 2569
4. ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
ที่อยู่ เลขที่ 213/1 หมู่ 16 ตำบลพระแก้ว อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ 32150
เบอร์โทรศัพท์/มือถือ 080-125-8350 E-mail : xrwrrnmanosri@gmail.com

ประวัติผู้จัดทำ คนที่ 2

1. ชื่อ - นามสกุล นางสาวน้ำฝน แก้วสระแสน
Name – Surname Miss. Namphon Kaewsrasaen
2. หมายเลขบัตรประชาชน 1-2185-00022-65-1
3. ระดับการศึกษา ☐ ปวช. ☒ ปวส. ชั้นปีที่ 2
สาขาวิชา การบัญชี สาขางาน การบัญชี
ระยะเวลาที่ใช้ทำโครงการ 6 ตุลาคม 2568 - มกราคม 2569
4. ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
ที่อยู่ เลขที่ 214/3 หมู่ 13 ตำบลพระแก้ว อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ 32150
เบอร์โทรศัพท์/มือถือ 083-406-9715 E-mail : Nafnkaewsrasaen348@gmail.com

ภาคผนวก จ.

รูปอัฟโหลดไฟล์โครงการในเว็บไซต์วิทยาลัยการอาชีพสังขะ